

Izdaja odbor za informiranje in kulturno dejavnost
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor:
Jože Delalut, Alojz Janežič,
Marjan Kolar, Frančiška
Korošec, Ivanka Prislan,
Jože Sater

Odgovorni urednik:
Marjan Kolar
Telefon 86 031, int. 304

Tiska ČGP Mariborski tisk
Maribor

Glasilo je po 7. točki prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Tito-simbol naše dobe

Malokatero ime so tako pogosto izgovarjali po vsem svetu prijatelji in sovražniki kakor Titovo. Tujci so pisali: črte njegovega obraza so kakor v kamen vklesane, njegov pogled je trd kot jeklo... Mi sami pa ga poznamo najbolje. Poslušali in gledali smo nepreštetokrat njega, ki se ga človek ne more nikoli do siteda naposlušati in nagledati. Moža, ki je združil v socializmu demokracijo in humanizem, svobodo in pravice posameznikov. Tito je pravočasno spoznal, kakšna je posebna pot in zgodovinsko poslanstvo revolucionarnega gibanja v Jugoslaviji. To je tisto, zaradi česar ga po svetu imenujejo simbol neke dobe in vest človeštva.

Ko je Tito postal generalni sekretar Komunistične partije Jugoslavije, mu je bilo 45 let. Za seboj je imel 27 let trdih preizkušenj, vrsto spoznanj, ki so se nabirala skozi revolucionarno gibanje.

Evropa je že krvavela, ves svet pa je stal na pragu svetovne vojne. V Madridu so fašisti streljali otroke, v Etiopiji so zastrupljali kmete, v Španiji je padlo 600 Jugoslovancev — takšen je bil čas, ko je Tito prevzel vodstvo partije. Zaoral je brazdo v vsako pokrajino naše domovine, s svojo preprostostjo pa dosegel, da so mu sledile množice. Titova vojska

je leta 1942 štela 150.000 partizanov in leta 1945 prerasla v armado 800.000 mož, čeprav so bili to večji del mladi fantje in dekleta. Ta vojska ni nastala sama po sebi, bila je plod trdega dela partije in Titovih genialnih odločitev. Iz zmešnjave, zmede, razdora, izdaje je novo resničnost zmogla ustvariti le partija, a cena svobode ni bila majhna — padel je vsak deseti Jugoslovane.

Nova oblast je nastala, ko so bile Hitlerjeve armade še pri Stalingradu, v Afriki. Tita pa so že tedaj obsipavali s častmi in niti najhujši sovražniki niso mogli zatajiti občudovanja.

Komajda so potihnile strojnice in se je začelo novo življenje, že nam je grozil vzhod, ker nismo marali biti slepo pokorni. Tako se je zgodilo tudi tisto neizbežno: spopad z informbirojem in za Tita po njegovih besedah najtežji trenutki odločitve. Stalin je podcenjeval patriotizem in visoko nacionalno zavest jugoslovanskih narodov. Peti kongres KPJ pa je dokazal zrelost in enotnost naše partije, pomenil je konec enega in začetek novega obdobja v razvoju naše socialistične revolucije, hkrati pa ga je zgodovina zabeležila kot dokaz, da so se komunisti in delavski razred uprli pritisku informbiroja in potrdili pripravljenost, da bodo vsem navkljub nadaljevali svojo pot v socializmu. Tako je torej Jugoslavija rekla NE Stalinovi politiki. In prišel je čas, ko se je, kakor je napovedal Tito, tudi sovjetsko ljudstvo otreslo spon stalinizma.

Tito je zrasel med delavstvom, je rasel iz partije in v svojem boju in prizadevanjih je imel zato v delavskem razredu podporo, sodelovanje. A postal je vodilna ustvarjalna osebnost naše partije spričo sposobnosti, da je v številnih težkih, na pogled brezizhodnih situacijah pokazal tista pota, ki vodijo k uspehom in do zmag — to je tisto, kar potrjuje naša revolucionarna praksa.

Pismo tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ je razgibalo politično dejavnost Zveze komunistov in dalo nov polet vsem progresivnim družbenim silam, je kratko, jasno in brez vsakega zadržka, tolerance in anonimnosti resno opozorilo na probleme in nedoslednosti v partijskem družbenem življenju, na omahljivost in neučinkovitost sprejetih sklepov. Pismo predsednika Tita v bistvu ne vsebuje

novih političnih tez ali programskih in političnih načel, temveč samo poudarja potrebo po ostrem boju komunistov, da se programska načela in politika zveze brez odlaganja z vso doslednostjo uresničujejo.

Revolucija je vsaka kvalitetna sprememba. Tito je vedel to že takrat, ko so ga še preganjali, zapirali, ko je moral emigrirati in zaradi krivic, ki jih je doživljal, zaradi trpljenja izkoriščanih in teptanih je vse svoje življenje ostal revolucionar. Delal je revolucijo od dne do dne skozi desetletja. Nikdar ga ni zaneslo, nikoli se ni postaral v svojem delu. Znova in znova je vnašal v partijo novosti in svežino — kjerkoli in kadarkoli, najsi je bilo na posvetih, konferencah,

obiskih ali od kongresa do kongresa. Da bi kdaj pozabil na preprostega človeka, ni mogoče trditi, saj so mu bili ti ljudje blizu, kakor jim je blizu on. Od tod tudi vsa njegova doslednost v boju za delavca, za njegove samoupravne pravice, humanizem. Dokaz za to je tudi v Vjesnikovem intervjuju s tovaršem Titom.

V letu, ko je Josip Broz prišel na čelo KP Jugoslavije, sta dva dogodka še posebej pomembna za akcijsko usposabljanje partije. V praksi sta potrdila dokončno zmago marksističnih pogledov v KPJ na nacionalno vprašanje in mednarodne odnose: ustanovljeni sta bili KP Slovenije in KP Hrvaške.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Na mnoga leta!

IZ VSEBINE

- Delo organov upravljanja v minuli mandatni dobi
- S prve seje delavskega sveta železarne
- Proizvodnja slovenskih železarn v marcu in prvem četrtletju
- Komite ZK kritično o našem delu
- Sklepi in stališča sveta sindikata
- Mnenja delavcev: Zdravstveno varstvo
- Kdaj bo vrnjena odvzeta delovna doba
- Naš intervju: 500 novih članov v ZSMS
- Vloga in pomen socialnega dela v gospodarstvu
- S knjižne police
- 30 let bele žogice na Ravnah
- Mladi fužinar

Dobrodošlica 19. avgusta 1958

(Nadaljevanje s 1. str.)

Od Titovega boja proti frakcijam za idejno enotnost in akcijsko usposabljanje partije, prek narodnoosvobodilnega boja do samoupravljanja je minilo 40 let, ki v zgodovini kakega naroda niso dolga doba — so le trenutek. A po tem, kar se je v tem času pri nas zgodilo, po velikih družbenih spremembah, je čas 40 let pomemben ne le za partijo, ampak za slehernega Jugoslavana. Gradimo najnaprednejšo družbo

— socializem, zasnovan na oblasti delavskega razreda. Ustava in zakon o združenem delu sta zganila milijone delovnih ljudi v akcijo in dala možnost za nesluteno moč ustvarjalnosti delavskega razreda. S Titovimi idejami se izogibamo slabostim, jih odстранjujemo, utiramo nove poti za samoupravni razvoj.

Zato ob življenjskem jubileju kličemo:

»Vodi nas še mnogo let!«

Zlatka Strgar

Komite ZK kritično o našem delu

Komite ZKS železarne je na svoji razširjeni seji obravnaval poslovne rezultate naše delovne organizacije, in sicer: prikaz rezultatov poslovanja železarne v letu 1976 ter predlog razdelitve sklada skupne porabe.

Celotni dohodek delovne organizacije za leto 1976 je izračunan na osnovi plačane realizacije, precejšen vpliv nanj pa je imel tudi zakon o zavarovanju plačil. Od celotnega dohodka moramo odšteti vse stroške, potem dobimo dohodek. Od tega dohodka se morajo pokriti družbene obveznosti, del dohodka se je odmeril interesnim skupnostim (luški promet, energetika, železnice) ter nerazvitim. Obveznosti do interesnih skupnosti v naši občini so šolstvo, kmetijstvo, SLO, krajevna skupnost. Ko odštejemo vse te družbene in naše pogodbene obveznosti, dobimo nerazporejena sredstva ali sklad skupne porabe, ki znaša 13 milijonov 653 tisoč din. Ta ostanek dohodka so ustvarili TOZD MP, manjši del pa TOZD MO in TOZD TRO.

Nekaj splošnih ugotovitev. Velike družbene obveznosti iz leta 1976 so precejšen vzrok tako nizkemu ostanku dohodka. Plačana realizacija je sigurno vplivala, da so se zaloge v trgovinah izpraznile. To je pomenilo manj naročil in nezasedenost določenih kapacitet v naših obratih. To je nujno povezano s padanjem produktivnosti dela, ker števila zaposlenih nismo zmanjševali. Podatki so

zgovorni. Skupna proizvodnja je bila 15% manjša od načrtovane, realizacija dosežena v višini 90%. Pri tem smo dosegli nekoliko višje cene, kar gre na račun boljše ga asortimana.

V letu 1976 smo imeli težave s stroški, saj so zelo porasli. Materialni stroški so bili višji za 37,30%, neproizvodne storitve 8,11%, reprezentanca 4,57%, amortizacija po predpisani stopnji za 7,18%, stroški reklame in propagande za 19%, ostali stroški in izdatki za okoli 30%. Ti stroški nam kažejo dobre in slabe strani poslovanja.

Osebnih dohodkov v delovni organizaciji so bili v višini predpisane plana. Proti letu 1975 je OD bil višji za 15,8%, kar pomeni 99,2% realizacije plana.

Slabe točke in težave imamo s povečanjem zalog, kljub slabšemu poslovanju, več vloženega denarja je pri naših kupcih in v povečani nedokončani proizvodnji. Vse te težave so železarno pripeljale v takšen položaj, da smo po izplačilih OD za mesec januar 1977 bili še komaj likvidni.

Zanimivi so podatki o kadrovski strukturi v železarni Ravne:

NK — 27,32%
PK — 21%
KV — 29%
VK — 6%
NNS — 6%
SS — 8%
VSS — 1,72%
VS — 1,67%

Poprečna starost zaposlenih je 36,6 let.

Predlog razdelitve sklada skupne porabe

Višina ost. doh. 13.653.109,45 din nam pove, da bomo letos imeli veliko težav glede pokrivanja naših želja, katerih je veliko več kot sredstev. Zato smo v predlog dali samo tiste potrebe, katere so v tem trenutku neodložljive. To so:

- sindikalna lista,
- renta Močivnik,
- dotacije DPO,
- za potrebe samoupravnih organov,
- za nujna popravila počitniškega doma v Portorožu,
- toplovodno ogrevanje Šance, priključki,
- za kritje potreb SZ Ljubljana,
- dotacija ZB ŽR,
- dotacija aktivu invalidov ZR,
- nagrade sodelavcem v JLA.

Tukaj se je spisek moral končati, ker je zmanjkalo sredstev kljub nekaterim še nujnim stvarim, ki se morajo letos reševati. Tako komisija predlaga, da se za najnujnejše potrebe individualne in organizirane stanovanjske izgradnje izdvoji iz stanovanjskega prispevka enomesečni znesek v višini 200 starih milijonov. Na podoben način se mora rešiti nadaljevanje del za toplovodno ogrevanje družbenih stanovanj na Čečovju. To je rešiti v sodelovanju s komunalnim skladom. Sredstva, namenjena za gradnjo družbenih stanovanj, se naj vročijo, tako da se jih pridobi čim več. Teh sredstev se bo v letu 1977 nabralo okrog dve stari milijardi.

Člani komiteja predlagajo, da se mora za zbere delovnih ljudi po posameznih točkah napisati krajša obrazloga. Ljudje se potem lažje odločajo, bolj jim je jasno, za kaj gre. Uvodničarji se morajo poklicati na posvet; veliko je odvisno od tega, kako kdo podaja. Sekretarji in člani komiteja so se kritično dotaknili našega lanskega gospodarjenja, napak in pomanjkljivosti, katere smo očitno imeli, vse z namenom, kaj še lahko naredimo, da bo naše delo, poslovanje v prihodnje boljše. Iz tega je sledila debata, če želimo dosegati boljše rezultate, moramo narediti analizo po TOZD, le v tem primeru se bodo naše prave napake, seveda tudi pozitivne strani našega dela.

Iz podatkov je razvidno, da je vrednost naših osnovnih sredstev nizka, kar pomeni zastarelost proizvodnih naprav. To pomeni sovlaganje in prelivanje sredstev med TOZD, vlaganje tja, kjer bo to najbolj donosno in potrebno.

Zelo nas zaskrbljuje podatek, da letos, ko imamo v glavnem dosti naročil, produktivnost vseeno pada. To so že stvari, katere nam povedo, da z našim delom nekaj ni v redu. Analiza bo morala ponovno pokazati, ali ni z normami kaj v redu, je kaj drugega vmes ali resnično manj delamo. Naše zahteve so zmeraj večje pri manjšem delu, kar seveda ne gre. Komunisti se moramo prvi vključiti v akcijo boljše produktivnosti, ker tako naprej več biti ne sme.

Direktor Fale ima za pravilno, ker se komite tako kritično

vključuje v razpravo zaključnega računa. Številka je res nižja za 10%, vendar je ne smemo jemati tragično. Glede na stanje, kakršno je bilo še po 9 mesecih lanskega leta, smo z zaključnim računom zelo zadovoljni, saj noben TOZD ne izkazuje izgube. V letošnjem letu je situacija drugačna, naročil je dovolj, le delati bo treba bolje. Obveznosti do naših kupcev bo treba pravočasno in solidno izvršiti. Pri sklepanju raznih samoupravnih sporazumov moramo v bodoče biti previdni, iz tega izhajajo naše obveznosti.

Meni, da je prav, ker je DS sklenil, da imamo pospešeno amortizacijo. V taki višini jo zmoremo plačevati in tudi poslovna politika podjetja mora biti takšna. Glede na naše investicije moramo amortizacijo dvigati, s tem odpravljamo tudi zastarelo tehnologijo. V tem duhu jo je treba zagovarjati, saj je to interes delovne skupnosti in kraja. Ves svoj trud moramo vložiti v izvršitev postavljenih planov in uspeh ne bo izostal.

Tovariš Pogorelec meni, da je bilo prisotno premalo smelosti, saj bi instrumenti, ki so bili postavljeni pred nas, morali samo vzpodbujati. V letošnjem letu je naša prva dolžnost dvig produktivnosti. Brez te nam ne kaže dobro.

Posebno pozornost je treba posvetiti varčevanju z materialom. Našim ljudem se mora povedati, kam so vložena njihova sredstva, njihova dolžnost pa je nenehna budnost. Stimulacija naj bo takšna, da bo ljudi vzpodbujala k boljši produktivnosti.

Dotaknili smo se tudi samoupravnega sporazuma za OD, torej nagrajevanja po delu. Delavci, ki delajo na normo, s takimi delovnih mest bežijo. Vprašanje regresivne lestvice je še zmeraj deljeno, kakšna v resnici naj bo. Eno leto bo preteklo in nekatere stvari se morajo korenito popraviti. Tega vprašanja stihijo ne smemo prepustiti. Vprašanje stimulacije se mora takoj rešiti. Iskati osebe, ki si dopuščajo samovoljno delati prekrške v samoupravnem sporazumu. Ljudje morajo dobivati OD po delu, ne pa po generalijah in delovnem mestu, je menil tovariš Fale.

Konrad Bezjak

Pa je le zacvetelo

Delo organov upravljanja v minuli mandatni dobi

V pretekli (podaljšani) mandatni dobi od novembra 1973 do aprila 1977 beležimo zelo razgibano dejavnost skupnih organov upravljanja, samoupravnih organov TOZD in DSSS.

Delavski svet železarne je imel v tem času 20 sej. Poprečna udeležba delegatov na sejah je bila okrog 77 %, lanska 76,3 %. Delavski svet so sestavljale štiri 15-članske delegacije, ki so se pred sejo delavskega sveta običajno sestajale in opredeljevale svoja stališča do predloženega gradiva. Na ta način se je v veliki meri uveljavljal delegatski princip odločanja. V nekaterih TOZD, vendar ne v vseh, je že bilo običajno, da so bili ti delegati obenem vabljeni na seje delavskega sveta TOZD in so se teh sej tudi udeleževali, s čimer je bila vzpostavljena živa in direktna vez med organi upravljanja TOZD in skupnimi organi železarne. Tak princip bi se bolj kot doslej moral veljati tudi v bodoče. Delegati sedaj izvoljenega delavskega sveta bi morali verjetno pokazati tudi določeno iniciativno, zlasti takrat, ko se je treba v njihovi temeljni organizaciji opredeliti do vprašanja, o katerem bo razpravljala skupni delavski svet. Funkcija delegatov mora biti torej dvostransko izražena. Na eni strani nastopajo kot pobudniki za obravnavo določenih vprašanj in so prenašalci stališč baze v funkciji enakopravnih subjektov dogovarjanja, iz katere izhajajo.

Delavski svet železarne je imel po starem statutu in sporazumu o združevanju velike pristojnosti. Podobno je to tudi sedaj, čeprav se po novi samoupravni organiziranosti s poglobljeno samoupravo vedno več zadev rešuje v TOZD. Delavski svet železarne bo še zlasti moral nastopiti v vlogi koordinatorja zaradi enotnega nastopa vseh TOZD oziroma železarne kot celote, posebno na področju samoupravnega spoprijemanja in družbenega dogovarjanja in drugih širših družbenih akcij, v katere se vključuje železarna kot celota, pa tudi pri obravnavi in odločanju o vprašanjih, kot so planiranje, razvoj in enotno reševanje vseh, za delavce pomembnejših zadev, saj si ne smemo dovoliti, da bi bila nekatera vprašanja, ki zadevajo pravice in obveznosti delavca, v različnih TOZD ali delovnih skupnostih različno urejena, s čimer bi bil delavec v posamezni TOZD v odnosu na delavca v drugi TOZD postavljen v drugačen položaj.

V preteklem letu in v prvih mesecih letošnjega leta je delavski svet razpravljal in odločal zlasti o naslednjih vprašanjih:

- o srednjeročnih planih razvoja delovne organizacije SOZD Slovenske železarne;
- o dogovoru o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za prihodnje srednjeročno obdobje;
- o načrtu naložb v osnovna sredstva;
- o družbenem dogovoru o enotnih osnovah kadrovske politike v občini Ravne;

- o investicijah, problematiki individualne in organizirane stanovanjske gradnje;
- o rezultatih gospodarjenja, proizvodni problematiki, doseženih proizvodnih rezultatih ter ukrepih za dosledno izvajanje gospodarskega načrta;
- o zaključnem računu za leto 1976.

V zaključni fazi postopka nove samoupravne organiziranosti so se delavski svet kot celota in posamezni člani v svojih TOZD aktivno vključevali v razprave, zlasti ob sprejemu osnutkov samoupravnih splošnih aktov, ki jih je delavski svet kot predloge posredoval delavcem železarne v razpravo in sprejem. Na zadnji seji je delavski svet še razpisal volitve za nove organe upravljanja in druge skupne organe delovne organizacije.

Skupni odbor za splošne zadeve je imel v tej mandatni dobi 28 sej. Poprečna udeležba na sejah je bila 84 %. V preteklem letu in v prvi polovici letošnjega leta je obravnaval:

- vprašanje poslovanja v počitniškem domu v Portorožu;
- vprašanje sofinanciranja pri odkupu stanovanj za potrebe delavcev železarne;
- organizacijo in razpored letovanja ter cene dnevnega penziona v počitniškem domu;
- določil prioriteto listo prosilcev za dodelitev posojila za individualno gradnjo ter prioriteto listo prosilcev za dodelitev stanovanj;
- odločal o razdelitvi dolgoročnega posojila, namenjenega za organizirano gradnjo;
- odločal o dodelitvi stanovanj, ki so bila izdvojena za reševanje kadrovske in socialne primerov in o ugovorih zoper dodelitev stanovanj zaposlenim, ki so jim bila stanovanja dodeljena iz naslova reševanja izjemnih socialnih primerov;
- odobral je tudi vprašanje družbene prehrane, reševal vloge za priznanje neprekinjene delovne dobe in podobno.

Odbor za gospodarjenje je imel skupno 36 sej. Poprečna udeležba na sejah je bila 87 %. V preteklem letu in v prvi polovici letošnjega leta je razpravljal:

- o gospodarskem načrtu in ukrepih za izboljšanje poslovanja;
 - o predlogu števila zaposlenih in o ukrepih ter programu zaposlovanja v železarni;
 - o predlogu naložb v osnovna sredstva;
 - o inventuri in inventurnih razlikah.
- Vseskozi je obravnaval vprašanja poslovanja, poslovne politike in problematike, spremljal poslovne rezultate in predlagal ukrepe za izboljšanje stanja. Poleg tega je odobral službena potovanja v tujino ter obravnaval poročila o opravljenih službenih potovanjih.

Odbor za kadre in medsebojna razmerja je imel skupno 23 sej. Poprečna udeležba na sejah je bila 92 %. V preteklem letu je razpravljala zlasti:

- o problematiki vzgoje in izobraževanja ter načrtov kadrov,
- o razpisu štipendij in odobritvi ugodnosti pri šolanju ob delu;
- obravnaval in zavzemal stališča in sprejemal ukrepe v zvezi z zaposlovanjem in kadrovskimi gibanji v železarni;
- sprejel program družbenopolitičnega in ekonomskega izobraževanja zaposlenih delavcev;
- razpravljala o drugi kadrovske in sorodni sprotne problematiki.

Odbor za oceno investicijskih projektov ter izume in racionalizacije je imel skupno 7 sej. Poprečna udeležba na sejah je bila 76 %. Zlasti aktiven je bil v preteklem letu, ko je potekala splošna akcija za pospešitev inovacijske dejavnosti na vseh nivojih. Samo v preteklem letu je dobil v obravnavo 61 različnih inovacijskih predlogov, izmed katerih jih je bilo približno dve tretjini odobrenih. Gospodarska korist odobrenih predlogov za lansko leto znaša po dosegljivih podatkih 11 milijonov din.

Odbor za oblikovanje in delitev OD je imel v pretekli mandatni dobi 41 sej. Poprečna udeležba na sejah je bila 72 %. Na sejah je razpravljala:

- o predlogu operativnega plana, gibanju in dinamiki gibanja OD, zlasti ob prehodu na novi sistem delitve osebnih dohodkov;

- o predlogih v zvezi z delitvijo OD, ki so bili posredovani samoupravnim organom TOZD;
- o sindikalni listi;
- o nagradah študentom in dijakom na počitniški praksi;
- o načinu izplačevanja OD v podaljšanem delovnem času,
- primerjal gibanja OD v drugih delovnih organizacijah v sestavi Slovenskih železarn in aktivno sodeloval v postopku sprejemanja in uveljavljanja novega sistema delitve OD.

Odbor za ljudsko obrambo je imel skupno 17 sej. Udeležba na sejah je bila 81 %. Razpravljala je o zadevah s področja splošnega ljudskega odpora, civilne zaštite in družbene samozaščite nasploh. Sprejel je ukrepe za shranjevanje in evidenco zaupne dokumentacije, razpravljala o načinu priprave in izdelave elaboratov s področja SLO, o neizpolnjevanju dobav za potrebe vojaške industrije, o zakloniščih, pripravi in programu ter potrebnih ukrepih v primeru vojne ipd.

Odbor za informiranje in kulturno dejavnost je imel pet sej. Poprečna udeležba na sejah je bila 71 %. Na teh sejah je razpravljala o informativni dejavnosti, medtem ko se s problemi kulturne dejavnosti dejansko ni ukvarjala. Člani odbora pa so bili vključeni v izvedbo določenih kulturnih akcij v železarni in kraju.

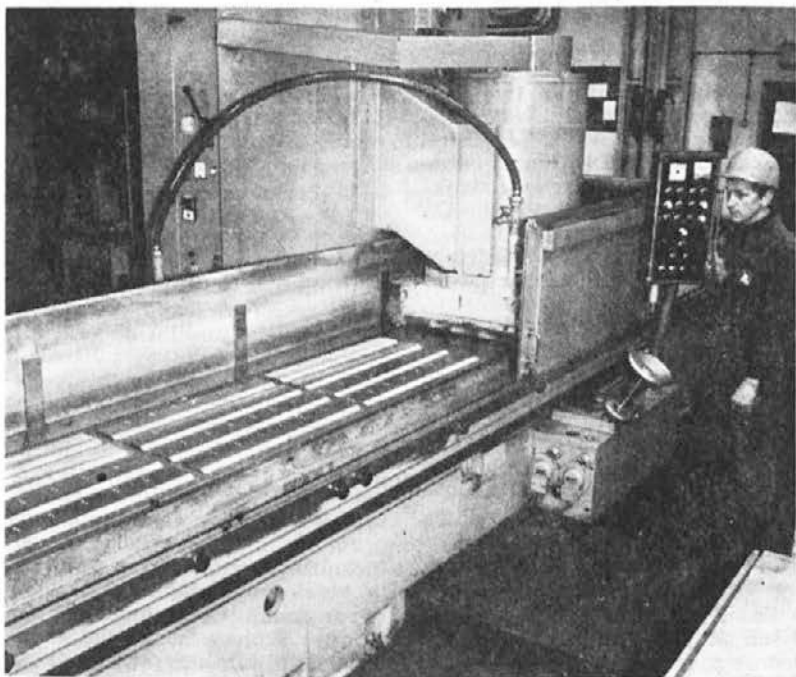
J. D.

S prve seje delavskega sveta železarne

Novo izvoljeni delavski svet delovne organizacije se je na prvi konstitutivni seji sestel 21. aprila 1977. Novi delegati so najprej poslušali poročilo predsednika o delu starega delavskega sveta in kolektivnih izvršilnih organov v pretekli, podaljšani mandatni dobi. Novi delavski svet je s sklepom dal razrešnico staremu in kolektivnim organom ter potrdil

mandat svojim članom za prihodnje mandatno obdobje. Se pred tem je poslušal poročilo volilne komisije o rezultatih volitev za skupne organe upravljanja delovne organizacije.

Na predlog družbenopolitičnih organizacij so člani delavskega sveta soglasno izvolili za predsednika Franca Tušeka iz TOZD priprava proizvodnje. Za namestnika

Brušenje nožev

predsednika je bil izvoljen Edo Kričej iz TOZD stroji in deli.

Na predlog družbenopolitičnih organizacij, ki je bil sicer obravnavan na osnovnih organizacijah sindikata, je delavski svet soglasno izvolil naslednje kolektivne izvršilne organe:

Odbor za gospodarjenje

Radovič Radivoje, predsednik, valjarna; Pikalo Alenka, podpredsednica, razvoj in raziskave; člani: Golob Danilo, industr. noži; Gostenčnik Ivan IV., pnevmatični stroji; Grašič Ludvik, priprava proizvodnje; Hafner Oto I., je. klarna; Iršič Milan, stroji in deli; Košak Franc, jeklolivarna; Kričovgrad Avgust, transport; Mikl Maks, rezalno orodje; Miklavc Milan, elektrotehniške storitve; Rajej Vido, strojnogradbeno vzdrževanje; Rutar Ivan, jeklovlek; Šimič Križan, kovačnica; Vodeb Dušan, energija.

Poprečna starost članov odbora je 38 let. Kvalifikacijska struktura: 3 VS, 2 VSS, 5 SS, 2 VK, 3 KV.

Odbor za kadrovske splošne zadeve

Trafela Vinko, predsednik, razvoj in raziskave; Golob Jože, podpredsednik, rezalno orodje; člani: Balant Avgust, je. klarna; Božič Ivan III., valjarna; Camlek Ivan, komerciala; Dornik Jože, transport; Kristan Mirko, skupnost za gospodarjenje; Lenassi Rudi, skupnost za kadrovske spl. zadeve; Pavič Milan, kontrola kakovosti; Paradiž Stanka, pnevmatični stroji; Pepevnik Jože, vzmetarna; Plevnik Peter, kovačnica; Skledar Jože, jeklolivarna; Strmčnik Ivan II., industrijski noži; Turkuš Viktor, stroji in deli.

Poprečna starost odbora je 40 let. Kvalifikacijska struktura: 3 VS, 4 SS, 4 VK, 3 KV, 1 PK.

Odbor za družbeni standard in stanovanjske zadeve

Sirk Erih, predsednik, kontrola kakovosti; Lipovšek Ivan, podpredsednik, skupnost za gospodarjenje; člani: Franc Ivan, industrijski noži, Ivančič Josip, strojno gradbeno vzdrževanje; Jonke Helmut, stroji in deli; Krauberger Gino, valjarna; Lipuš Inge, elektrotehniške storitve; Novšek Ivan, je. klarna; Oblak Blaž, kalilnica; Pisar Anton, pnevmatični stroji; Plazovnik Ivan, jeklolivarna; Pori Stanislav, skupnost za gospodarjenje; Puđgar Ivan, rezalno orodje; Savine Štefka, finance; Volmajer Alojz, kovačnica.

Poprečna starost članov odbora je 38 let. Kvalifikacijska struktura: 1 VSS, 6 SS, 2 VK, 3 KV, 1 PK, 1 NK, 1 NS.

Poleg konstituiranja je delavski svet imenoval začasni poslovodni svet delovne organizacije, vršilca dolžnosti podpredsednika poslovnega sveta za metalurško proizvodnjo in podpredsednika za mehansko obdelavo. Za vršilca dolžnosti sta bila imenovana: za metalurško proizvodnjo dipl. ing. Dobovišek Milan, za mehansko obdelavo dipl. ing. Jože Geršak.

Začasni poslovodni svet, ki bo opravljal svojo funkcijo od izvedbe razpisa oziroma do imenovanja poslovnega sveta, sestavljajo:

Franc Fale, predsednik; Dobovišek Milan, dipl. ing., podpredsednik za metalurško proizvodnjo; Geršak Jože, dipl. ing., podpredsednik za mehansko obdelavo;

Žunec Jože, mag. met., član za proizvodno tehnološke zadeve; Šipek Mitja, dipl. ing., član za zadeve kvalitete proizvodnje; Orožen Peter, dipl. oec., član za komercialne zadeve; Borštner Jože, dipl. ing., član za razvojno raziskovalne zadeve; Javornik Edo, dipl. oec., član za finančne zadeve; Žnidar Janez, ing. org., član za plansko ekonomske zadeve; Cigler Adi, dipl. iur., član za kadrovske splošne zadeve.

Delavski svet je imenoval tudi komisijo za izvedbo razpisa za podpredsednika poslovnega sveta za metalurško proizvodnjo in podpredsednika poslovnega sveta za mehansko obdelavo. Za predsednika komisije je bil imenovan Karađa Sead. Podan je bil 30-dnevni rok za izvedbo razpisa. Na tej seji je skupni delavski svet nato v verifikacijskem postopku ugotavljal odločitve in usklajeval pripombe zborov delavcev temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, ki so v prvi polovici aprila razpravljali in odločali o predlogu razdelitev sredstev sklada skupne porabe za leto 1977 in o sklepu o uveljavitvi sindikalne liste 77 v železarni.

Delavski svet je ugotovil, da je bil predlog razdelitve sredstev sklada skupne porabe z večino glasov vseh delavcev na zborih sprejet v predloženi obliki, z izjemo predloga, po katerem naj bi prispevali približno 10 starih milijonov za nakup počitniške garsonjere za delovno skupnost Slovenskih železarn. Delavci železarn menijo, da naj delavci delovne skupnosti SOZD letujejo v okviru počitniških kapacitet delovnih organizacij Slovenskih železarn. Ker so bili na zborih raz-

lični predlogi o razporeditvi teh sredstev, je delavski svet v usklajevalnem postopku odločil, da se ta sredstva pripojijo postavki za regresiranje dopustov; bilo je namreč ugotovljeno, da nam za regresiranje 30-letnih jubilarov in za regresiranje dodatnih počitniških kapacitet v Biogradu po predlogu razdelitev sredstev, manjkajo določena sredstva, ki so z navedeno vsoto tako zagotovljena.

Delavski svet je poleg tega sprejel sklep, da je treba povečati vsoto 200 starih milijonov, namenjenih za potrebe individualne in individualne organizirane gradnje, ki bi jih pridobili iz stanovanjskega prispevka, na 264 starih milijonov, kolikor znaša dolg individualnim graditeljem iz lanskega leta. Po sklepu delavskega sveta, ki ga je sprejel 23. junija 1976, so dobili individualni graditelji samo 60 % pripadajoče vsote odobrenega posojila, 40 % pa je ostala obveznost železarne za to leto.

Delavski svet je sprejel tudi ugotovitveni sklep, s katerim se ugotavlja, da je bil na zborih delavcev v predloženi obliki sprejet sklep o uveljavitvi sindikalne liste 77. V zvezi s problematiko sindikalne liste so bila na zboru iznesena določena vprašanja, pripombe in predlogi ter zahtevki, ki pa se trenutno ne morejo realizirati, ostanejo pa odprta vprašanja, ki jih je treba čimprej dokončno rešiti. Med drugim je med najbolj aktualnimi vprašanje nagrajevanja delavcev četrte izmene. Delavski svet je ugotavljal, da to ni vprašanje sindikalne liste, temveč vprašanje nagrajevanja in ga moramo rešiti izključno sami.

Rado Pšeničnik

za ta denar lahko bila zmeraj dobra. Baje se je pred nedavnim rešil problem dietne prehrane. Ustrezne bone pa naj dobijo res le tisti, ki ne smejo jesti navadne malice.

Rado Pšeničnik, vodja vhodne kontrole:

»Verjetno bi morali s časom v železarni organizirati dietno kuhinjo. S tem bi bilo to vprašanje rešeno. Sam na srečo bolj malo zahajam v zdravstveni dom, mislim pa, da bi morali uvesti več sistematičnih pregledov, kajti s tem bi se lahko marsikdaj pravočasno odkrile različne bolezni. Dosti je tudi kritik zaradi predloga čakanja na pregled. Zato postajajo delavci nervozni in nezadovoljni. V naši ambulanti potrebujemo več dobrih zdravnikov. S tem bi se skrajšal čas čakanja zdravnikov pa bi lahko svoje paciente bolj spoznali in jih potem tudi lažje zdravili. O zdravniških komisijah bi takole povedal. Naloga teh komisij je, da ugotavljajo zdravstveno stanje ljudi, ki so v bolniškem staležu. Te komisije so strokovne in zato lahko tudi ugotavljajo zdravstveno stanje delavcev v bolniškem staležu.

Baje bomo dobili zdravnika iz zobozdravnika v železarno. S tem bi dosti pridobili. Zdravljenje bi bilo hitrejše, prihranili pa bi tudi čas. V železarni se pojavlja precej obolenj. Da bi obtele čimprej ozdravili, bi jih morali pošiljati v razna zdravilišča. Vendar pa menim, da so zdravilišča predraga, posebno za tiste delavce, ki si morajo sami plačevati zdravniške usluge. Zato bomo morali najti nekakšno obliko sofinanciranja. Moramo se tudi vprašati, kaj je za nekatere sodelavce bolj koristno: biti v zdravilišču pod zdravniško kontrolo ali pa brezplačno letovati nekje ob morju.

Tončka Šipek, evidentičarka:

»Z uslugami v naši obratni ambulanti kot tudi z drugimi dispanzerji v Koroškem zdravstvenem domu sem zadovoljna. Se posebno mi je všeč, da so sestre zelo ustrezljive in da razumejo bolnega človeka. Res je nekoliko preveč čakanja na zdravniški pregled. Če pa bi bilo več zdravnikov, tega ne bi bilo. Mislim tudi, da je pacient pri zdravniku premalo pregledan, saj bi moral biti zdravnik tisti, ki bi s pregledom ugotovil, ali je pacient bolan ali ne. Nedvomno bi bilo dobro, da bi

MNENJA DELAVCEV:

Zdravstveno varstvo

V železarni precej govorimo o raznih oblikah zdravstvenega varstva. Tako delavci razpravljajo o pregledih v obratni ambulanti ter pri komisijah, o nalogah Koroškega zdravstvenega doma sploh, o malicah in še o čem. Dve delavki in štirje delavci so o tem povedali naslednje:

Jožica Levar, brusilka v čistilnici:

»Občutek imam, da nas zdravniki premalo resno vzamejo, ko pridemo na pregled. Ker sem bolj rahlega zdravja, sem bila pred nedavnim v naši obratni ambulanti. Dobro vem, da moje bolečine v rokah in hrbtu izvirajo od težkega dela. Morda me prav zato vedenje zdravnikov toliko bolj moti, saj nas vse do ugotovitve izvora bolezni gledajo kot nekakšne simulantke. Nekaj bi morali ukretni, saj tako človek kljub boleznim ne ve, ali bi šel k zdravniku. Precej sodelavk v čistilnici poznam, ki se izogibajo naše ambulante prav zaradi tega. Po ugotovitvi diagnozi pa se odnos res spremeni in poteka zdravljenje po sodobnih metodah. Če bi imeli znotraj tovarne svojega zdravnika, verjetno ne bi bilo več pustega čakanja v čakalnici, pa tudi bi ne bilo treba za vsako malenkost k

zdravniku izven tovarne. O zdraviliščih pa tole. Zelo težko je priti v zdravilišče, je pa v našem obratu precej delavk, ki so potrebne takšne nege, saj smo z leti postale zaradi težkega dela lažje invalidke.

Malica je včasih še kar v redu, včasih pa zelo slaba. Mislim, da bi

Jožica Levar

Tončka Šipek

imeli znotraj železarne svojega zdravnika, ki bi živel z delavci in bi jih s tem tudi lažje razumel.

Zdi se mi, da je malica za fizičnega delavca premalo kalorična. To bi bilo dobro preučiti. Za zdravljenje v zdraviliščih naši delavci nimajo pogojev, če računamo, da si morajo 60 odstotkov sami plačati.

Ivan Hočevar, električar:

»Sam bolj redko zavijem v obratno ambulanto. Kadar pa že grem tja, vidim, da je vedno velika gneča v čakalnici. Moti me tudi, da se pri nas zdravniki menjavajo kot na tekočem traku. To ni nikomur v korist, saj zdravnik komaj spozna paciente in njihove bolezni, pa že zapusti obratno ambulanto. O pregledih kot laik težko debatiram.

Pozdravljam odločitev, da bi imeli zdravnika v železarni, saj bo na ta način omogočena boljša zdravstvena pomoč delavcem. Pacient bi se tako lažje pogovoril z zdravnikom o svojih težavah, prav tako pa tudi zdravnik lažje določil diagnozo. S tem bi še največ pridobili pri proizvodnji, saj bi bilo dosti manj izostankov z dela. Malica je za delavce v težjih obratih verjetno premalo kalorična. Dovolj je, če pogledamo v druge delovne organizacije, ki imajo dosti bolj kvalitetne malice. Dietni boni so v redu, saj v zvezi z njimi doslej še ni bilo pri-
tožb.

Ivan Hočevar

Alojz Peče, skladiščnik v strojnem remontu:

»V osmih letih sem bil samo štirikrat pri zdravniku. Pregledi so bili vselej v redu. Krožijo govoriče, da so nekateri pregledi bolj površni tudi zato, ker naj bi bilo nekje določeno, koliko delavcev sme biti v bolnišniškem staležu. Če je na tem kaj resnice, se mi to ne zdi pošteno do nas, saj delavci zvečine res potrebujejo zdravniško pomoč. So pa tudi takšni primeri, ki izkoriščajo na račun izmišljenih bolezni nas in vso delovno organizacijo. Nekateri pravijo, da je že pred leti ordiniral zdravnik v železarni. Sedaj pa je slišati, da ga bomo zopet imeli. Od tega bi vsi imeli veliko koristi. Nedvomno se bo izboljšala skrb za delavčevo zdravje pri nudenju prve pomoči pri delovnih nezgodah. Seveda se bo to tudi precej poznalo pri odsotnosti z dela, ki je prav v zadnjem letu bila zelo zaskrbljujoča.

Že pred časom sem se prepričal, da imajo drugje dosti boljše malice kot mi. Edino, kar smo na tem področju naredili, je uvedba dietnih bonov. O zdraviliščih pa tole. Pred leti sem bil v Rogaški

Alojz Peče

Slatini. Tja me je poslala ZB. Je pa okrog tega precej nezadovoljstva. Sliši se, da gre vse premalo naših delavcev v zdravilišča. Vem, da so usluge v zdraviliščih drage, pa vendar menim, da bi kljub temu le morali pošiljati v zdravilišča tiste delavce, ki res potrebujejo takšno nego. Tudi tu se pač rado zgodi, da gredo v zdravilišča tisti, ki tega niso najbolj potrebni.

Alojz Jazbec, ravnalec industrijskih nožev:

»Z uslugami Koroškega zdravstvenega doma iz več razlogov nisem čisto zadovoljen. Predolgo je treba čakati, da prideš do zdravnika, istočasno pa se preveč odpirajo vrata na podlagi osebnih poznanstev. Moti me tudi, da traja malica v železarni trideset minut, v zdravstvenem domu pa tudi po petinštirideset minut ali pa kar celo uro. Zoboizdravstvo je zelo kritično. Čakanje so tu zavleče tudi na eno leto ali še celo več.

O natančnosti pregledov v naši obratni ambulanti sicer ne morem soditi, vem le, da so tudi primeri, ko včasih zdravnik v zelo

Alojz Jazbec

kratkega časa pregleda deset do petnajst bolnikov.

Pozdravljam zamisel, da bi imeli svojega zdravnika v železarni. S tem bi se bistveno zmanjšalo odhajanje delavcev iz tovarne v obratno ambulanto. Po vsej verjetnosti bi se zmanjšal tudi bolniški stalež, saj bi lahko delavci šli k zdravniku med delovnim časom.

Ob uvedbi bonov za dietne malice me je malo zaskrbelo, kajti kdo garantira, da oseba, ki je upravičena na bon, res kupi določeno prehrano za malico? In ali so res vsi tisti, ki sedaj dobivajo bone, upravičeni nanje?

Z malico sem zadovoljen. Zadnje čase se je zelo izboljšala, verjetno tudi zaradi podražitve. Upam, da bo ta kvaliteta tudi ostala. Menim, da je malica dovolj kvalitetna.

Zdravljenje naših delavcev v zdraviliščih vse bolj šepa. Če ne bi bilo sindikata, ki v takih primerih sofinancira zdravljenje našega delavca, bi jih zelo malo odšlo na zdravljenje v zdravilišča. Marsikdo zasluži komaj v dveh mesecih toliko, kot stane zdravljenje bolnika v zdravilišču tri tedne. Menim, da se stvari bistveno izboljšujejo, odkar je bila ustanovljena regionalna zdravstvena skupnost.

*

Objavljeni zbir mnenj je vsebinsko v tesni zvezi s člankom dr. Franca Ivartnika »Z organizirano akcijo zmanjšati bolniški stalež« v prejšnji številki Informativnega fužinarja. S to terno smo se že srečevali in se še bomo, saj v to smer kažejo resna prizadevanja v naši medicini dela ter v službi za varstvo pri delu, dodatno pa letos tudi v okviru široke akcije tedna Komunista.

Kaže pa, da bomo tu enako kot na drugih področjih morali delavci sami pomagati reševati stvari. Če jih namreč ne bomo, se bodo z zdravnikom vred tudi vrste čakajočih samo predstavile iz zdravstvenega doma za plot železarne. Tega pa si gotovo nihče ne želi.

Franco Rotar

Proizvodnja slovenskih železarn v marcu in prvem četrtletju

Podatki o proizvodnji v letošnjem marcu so boljši kot februarjski, vendar se ne morejo meriti z lanskoletnimi dosežki v istem mesecu. Rezultati prvega četrtletja so tudi nižji od proizvodnje, dosežene v prvih treh mesecih leta 1976, vendar je mesečno poprečje boljše od doseženega v preteklem letu.

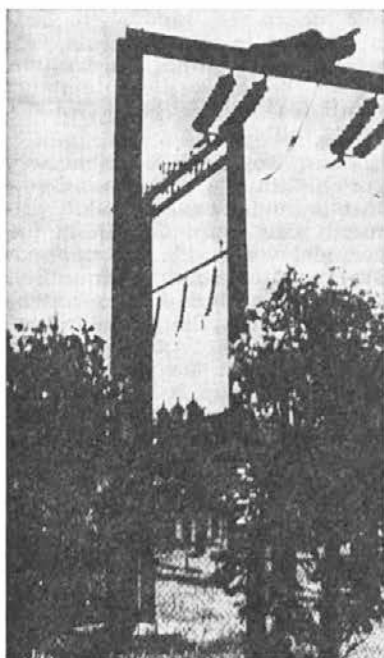
Mesečna proizvodnja surovega železa je bila letos v marcu najvišja in je bil za 1 % presežen plan. Lani je znašala proizvodnja surovega železa po treh mesecih 10 % več, in marcu je bila okoli 2200 ton višja kot v istem mesecu letos. V prvem četrtletju doseženo mesečno poprečje proizvodnje zaostaja tudi za celotnim v letu 1976 doseženim mesečnim poprečjem. Podatki pa niso zaskrbljujoči, saj je bil na elektro plavžu v Železarni Štore v februarju izvršen 12-dnevni remont in bodo v prihodnjih mesecih zaostanek za linearnim planom lahko izravnali. Obogatitev vsipa plavžev na Jesenicah z bogato uvozno rudo bo izboljšala proizvodne pogoje in rezultate.

Proizvodnja jekla je bila v marcu letos tudi prvič nad načrtovanim mesečnim poprečjem, in to za 1 %. Lansko prvo četrtletje je bilo odlično in za več kot 2 % boljše od letošnjega, saj je bilo mesečno poprečje boljše od letošnjega proizvodnje v mesecu marcu. V lanskem marcu dosežena proizvodnja pa je bila za nekaj več kot

2000 ton večja od letošnje. Razveseljivo je, da proizvodnja jekla postopno in vztrajno raste in da stanje naročil v železarnah zagotavlja daleč boljše možnosti izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti kot v lanskem letu. Doseženo mesečno poprečje še ne zagotavlja letno načrtovane količine surovega jekla, je pa 3 % nad mesečnim poprečjem iz leta 1976.

V jeseniški jeklarni so v marcu obratovali ves čas samo 4 SM peči, zato niso dosegli operativnega plana in za linearnim načrtom so zaostali 4 %. Na SM peči v Železarni Štore so izdelali nad 3000 ton jekla, kar je izdatno več, kot znaša načrtovano mesečno poprečje. Proizvodni načrt elektro jekla je bil presežen na Jesenicah za 2 %, na Ravnah 5 %, v Štoreh je pa bila izvršitev 99 % zaradi večjih zastojev takoj po izvršenem remontu peči. Kumulativna izvršitev načrtovane proizvodnje jekla znaša po prvem četrtletju 99 % in znaša zaostanek približno 1800 ton, kar se da še sorazmerno lahko nadoknaditi.

Blagovna proizvodnja se je v marcu približala načrtovani količini in je bila dosežena 99 % ter je letos prvič samo v železarnah nad 60.000 ton. V lanskem marcu je bila le malo višja od letošnje, v lanskem prvem četrtletju pa 3 % večja. Čeprav je v prvih treh mesecih doseženo poprečje blagovne proizvodnje v železarnah 3 % višje kot doseženo mesečno

Pri trafo postaji

poprečje v letu 1976, je zaostanek za planom prvega kvartala 5 %.

Železarna Ravne izvršuje zbirni načrt 104%, Železarna Store 103%, v Železarni Jesenice pa je zaostanek okoli 10.900 ton ali 10 %. Ves zaostanek se nanaša na proizvodnjo hladne valjarne. Liniarno načrtovanje še poslabša sliko, ker je letno načrtovana proizvodnja ne glede na uvažanje novega obrata in operativno načrtovanje enakomerno razdeljena na 12 mesecev. Res je pa tudi, da so težave v novem obratu večje, kot so bile načrtovane. Poleg uvažanja novih naprav in tehnologije pri zahtevnejših kvaliteta manjka vložek. Železarna Smederevo ne drži pogodbenih obveznosti, zagotovitev vložka iz uvoza je pa vezana na oskrbo deviz in soglasij.

Pregled načrtovane količine prodaje za prvo četrtletje kaže, da je bilo realizirano celo več kot načrtovana prodaja proizvodov vroče predelave v vseh treh železarnah. Manjše količine so dosežene samo pri srednji in tanki pločevini ter toplo valjanih trakovih na Jesenicah. V vseh železarnah so prodali manj proizvodov jeklovlekov, kot je predvideval načrt. Tudi pri vlečni žici je bil zbirni načrt dosežen le 95%.

Večji zaostanki so pri proizvodnih finalizacijah. Zaradi pomanjkanja naročil je prodaja vzmeti dosežena 78%. Žični izdelki zaostajajo 7%, stroji in strojni deli 19%. Konfeksionarni izdelki 15%. Pnevmatični stroji in orodje 12%. Prodaja rezilnega orodja je dosežena samo z 72% načrta. Večja prodaja v osnovni predelavi ne more nadomestiti zaostanka v prodaji višje stopnje in večje vrednosti proizvodov. Zato prividno ugodni količinski rezultati blagovne proizvodnje zgube na vrednosti pri poprečno doseženi ceni in rezultatu dosežene eksterne realizacije.

Predelovalci žice so iz meseca v mesec stopnjevali proizvodnjo in v marcu presegli mesečni načrt za 6 %. Samo v Žični so zaostali 1 % za mesečnim planom, v Plamenu so načrt presegli za 14 %, v Verigi za 4 % in v Tovilu za 32 %. Zbirna proizvodnja prvega četrtletja je 4% nižja, kot je bila do-

sežena v istem obdobju lani in za letošnjim zbirnim načrtom znaša zaostanek 7 %.

Skupno je bil za Slovenske železarne izvršen mesečni linearni načrt blagovne proizvodnje v mesecu marcu 99 %, zbirni načrt prvega četrtletja pa 95 %. Zadovoljivo je tudi to, da je odprema proizvedene robe po prvih treh mesecih celo nekaj večja, kot je bila proizvedena količina. Pri nekaterih proizvodih so še težave, drugih bi se dalo prodati več, kot zmore proizvodnja.

Podatki o doseženi eksterne realizaciji v marcu so izjemno različni za posamezne delovne organizacije. V Železarni Store so dosegli samo 73 % načrtovane vrednosti, v Železarni Jesenice 90 %, v Železarni Ravne pa 101 %. Marčeva prodaja v Plamenu je bila 150 % načrtovane vrednosti in v Tovilu 169 %, kar je obema utrdilo tudi celotno dosežene vrednosti prodaje za prvo četrtletje. Pozitiven rezultat v marcu so dosegli tudi v Žični, kumulativno pa zaostajajo 2 %.

Vrednost prodaje za sestavljeno organizacijo SZ v marcu je bila 91 % načrta, zbirno izvrševanje je 87 %, proti doseženi realizaciji v prvih treh mesecih lanskega leta je pa letošnja vrednost 8 % višja. Vse delovne organizacije so dosegle višjo vrednost eksterne realizacije kot v prvem četrtletju lani. Pri železarnah je vrednost prodaje 8 % višja, pri predelovalcih pa 10 %.

Vrednost izvoza je bila v prvem trimesečju letos 7 % nižja od dosežene v prvem četrtletju lani in daleč za načrtovano vrednostjo izvoza za letos.

Pregled vseh podatkov kaže, da se stanje izboljšuje in so količin-

ski podatki boljši, kot je bilo doseženo mesečno poprečje v letu 1976. Stanje naročil zagotavlja zasedenost proizvodnih zmogljivosti predvsem za osnovne proizvode železarn, izboljšuje se pa tudi stanje naročil za proizvode višje stopnje predelave. Razveseljivo je tudi to, da proizvodnja postopno raste, in so dobri izgledi, da bi lahko dosegli v gospodarskem načrtu predvidene količine za letošnje leto.

Zaposlovanje se je proti poprečni zaposlitvi v lanskem letu zvišalo za 2 %. Ker se je količina proizvodnje in predvsem vrednost proizvodnje proti poprečnim dosežkom v letu 1976 dvignila za več kot 2 %, se je izboljšala tudi proizvodnost na zaposlenega. Osnovne surovine so za načrtovano proizvodnjo zagotovljene. Križno z dobavami tekočega plina smo prebrodili brez posledic in upajmo, da bo enako tudi s sedanjo krizo v oskrbi z mazutom. Pravijo, da je pomanjkanje mazuta bolj posledica pritiska na cene kot zaradi premajhnih razpoložljivih količin.

Vprašanje proizvodnih stroškov je v zvezi z rastjo cen ob koncu lanskega leta in v prvem četrtletju letos ključno vprašanje poslovne uspešnosti. Rezultate bodo pokazale analize poslovanja prvega četrtletja. Gotovo je, da bodo za doseg ciljev, postavljenih z gospodarskim načrtom za letošnje leto, potrebni izredni napor in da bo treba vložiti veliko truda, da bi izboljšali tudi vrednostno strukturo prodaje, kar bi izboljšalo izgleda za uspešno poslovanje.

Milan Marolt, dipl. inž.

Kdaj bo vrnjena odvzeta delovna doba

Aktiv ZB Železarne Ravne si že več let vztrajno prizadeva za priznanje pokojninske dobe udeležencem NOV, katerim to onemogoča 163. čl. TZPZ. Za rešitev tega že skoraj političnega problema, so se ponovno sestali aktivni ZB Štajerske, Koroške in Gorenjske v Nazarjah. Na tem posvetu so sprejeli resolucijo, katero v celoti objavljamo.

RESOLUCIJA

Predstavniki aktivov borcev NOV podjetij: Železarna Ravne na Koroškem, Rudnik in topilnica Mežica, SOZD »ELKOM« Maribor, Prometno, gostinsko in turistično podjetje »IZLETNIK« Celje, SOZD »STIK« Mozirje, in ZP Iskra Ljubljana, ki zaposlujejo skupaj okoli 44.000 delavcev ter predstavnik odbora 5. prekomorske brigade »Ivana Turšiča«, ki ima domicil v Celju, s še živimi 800 borci, so na sestanku v Nazarjah dne 6. aprila 1977 ugotovili naslednje:

Na sestanku predstavnikov aktivov ZB NOV zgoraj omenjenih podjetij in odbora 5. prekomorske brigade je bil obravnavan predlog osnutka zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o po-

kojninskem in invalidskem zavarovanju SR Slovenije.

V tem predlogu je izpadel člen 42/b, s katerim se bi priznala delovna doba od 6. aprila 1941 do mobilizacije v nemško ali madžarsko vojsko vsem tistim, ki so pozneje dezertirali in se ob prvi priliki vključili v NOV, ker jim je sedaj po 163. členu TZPZ ta delovna doba odvzeta.

Navzoči so obravnavali tudi članek, objavljen v glasilu TV 15 št. 10 z dne 17. 3. 1977, v katerem je navedeno, da kazenski zakonik Ur. list SFRJ št. 44/76 v 263. členu določa, da še ostanejo v veljavi določbe o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki predvidevajo izgubo pokojninske dobe zaradi udeležbe v boju na strani okupatorja v času od 6. aprila 1941 do 15. maja 1945 ali zaradi obsodbe na strogi zapor zaradi kaznivga dejanja proti ljudstvu in državi, storjenega v tem času.

Iz tega določila je torej razumeti, da se vsi tisti, ki so bili kot redni vojaški obvezniki mobilizirani na Štajerskem Koroškem in Gorenjskem istovetijo s četniki, ustaši, belogardisti in drugimi odpadniki, ki so v tem času res storili najhujša kazniva dejanja proti ljudstvu in državi. Kako

bodo ti borci, ki so bili v enotah NOV tudi na različnih vojaških položajih od vodnikov do komandantov brigad in političnih funkcionarjev sprejeli to kazensko sankcijo, in če je to tako, je vprašanje ali so še sploh lahko člani ZB.

Navzoči na sestanku ugotavljajo, da je v zvezi z rešitvijo tega vprašanja odvzema delovne dobe do mobilizacije bilo že veliko napisanega in obljubljenega, da se bo ta problem rešil, vendar je sedaj po več letih ostalo stanje isto. V zvezi s tem problemom so bile že tudi večkrat poslane resolucije in zahteve na razne forume, vendar, kakor kaže, brezuspešno. Te zahteve je obravnavalo tudi ustavno sodišče SRS in ustavno sodišče SFRJ, vendar tudi te najvišje institucije niso dale nobene določene rešitve.

Navzoči na sestanku se vprašujejo, kako da delegati, ki zastopajo borce, že prej niso odločno postavili tega vprašanja in zakaj niso pri tem angažirali tudi znanih borcev in funkcionarjev, ki so za časa NOB delovali na Štajerskem, Koroškem in Gorenjskem in so jim bile takratne razmere dobro znane.

Iz vseh teh dejstev navzoči na sestanku ugotavljajo, da so se pristojni republiški organi premalo angažirali, da se bi to vprašanje že prej rešilo. Predstavniki republiškega odbora ZZZ, NOV Slovenije in predstavniki drugih komitejev in komisij sodelujejo v raznih odborih in zborih v republiškem in zveznem merilu in bi s pravilno oblikovanimi in utemeljenimi predlogi tudi dosegli, da se bi obstoječi členi, ki onemogočajo rešitev teh vprašanj, spremenili in s tem omogočili republiki Sloveniji, da sama reši ta problem, ker je ta primer specifičen samo za Slovenijo.

Na podlagi ugotovljenih dejstev zahtevamo, da pristojni republiški organi takoj ukredujejo pri merodajnih forumih, da se reši oziroma spremeni:

— člen 263 Kazenskega zakonika SFRJ, ki sedaj mobilizirance, kateri so se kasneje priključili v NOV, enači s storilci najhujših kaznivih dejanj.

Odločno zahtevamo spremembo tega člena, s tem da se prizna delovna doba od 6. aprila 1941 do prisilne mobilizacije v nemško ali madžarsko vojsko vsem tistim, ki so se pozneje vključili v NOV.

Pričakujemo hitrih in učinkovitih ukrepov.

Nazarje, 6. 4. 1977

Predstavniki
zgoraj navedenih
aktivov in odbora
5. prekomorske brigade

Resolucija je bila dostavljena: Republiškemu odboru ZZZ NOV Slovenije, Republiški konferenci ZK Slovenije, Republiški konferenci SZDL Slovenije, Komisiji za borce skupščine SR Slovenije, Republiškemu komiteju za vprašanja borcev in invalidov pri IS SRS.

RESNICA

Zgodovinsko resnico je treba pogosteje braniti pred zgodovinarji kot pred pesniki.

Dnevi mladine — tokrat zares

Obvestili smo vas že, da bo v aprilu na Ravnah potekala akcija DNEVI MLADINE, ki jo organizirajo republiška konferenca ZSMS, tednik Mladina ter Center za obveščanje in propagando pri OK ZSM Ravne.

V tej številki Mladega fužinarja, ki je pred vami, želimo predstaviti posamezne dneve, obiske, razgovore in srečanja. Na žalost pa bo redakcija te številke zaključena, preden bodo končani DNEVI MLADINE. Potrudili se bomo, da boste tudi o zaključnih dnevih te akcije izvedeli kaj več.

ZAČELO SE JE NA GRADU

V petek, 15. aprila, se je na Ravnah začela akcija DNEVI MLADINE. Predstavniki Centra za obveščanje in propagando (COP) in predsedstva OK ZSMS Ravne ter kulturne skupnosti smo se popoldne zbrali v študijski knjižnici na Ravnah. Pridružil se nam je glavni urednik revije Mladina Andrej Pengov in kar kmalu smo se resno lotili dela. Skupno smo razrešili nekaj nerazumljivosti in obdelali program vseh desetih dni.

Mislil, da je kar prav, ker se nismo spuščali v podrobnosti in je bilo to prepuščeno dežurnim na posameznih akcijah — tako se nam bistri čut odgovornosti, pa tudi iznajdljivosti. Seveda nam manjka še kar velika mera izkušenj, zato smo (vsaj nekateri) z veseljem sprejeli nekaj navodil oziroma nasvetov tov. Andreja Pengova.

Namen akcije je med drugim tudi približati življenje mladih javnosti. V pojem »življenje« pa gotovo ne spada le zajtrk, pot v službo ali šolo, kosilo, TV in večerja pa postelja. Življenje vsakega izmed nas sestavlja mnogo več stvari. Bilo bi nam pustilo brez športa (za to so pa potrebni tudi objekti), drugim brez kulture, največ pa je takih, ki potrebujemo oboje in še več. Mi smo se torej zbrali v enem izmed kulturnih centrov naše občine, v gradu na Ravnah, v katerem delujejo velika študijska knjižnica, pa Likovni salon, Glasbena šola ter Delavski muzej. Odločili smo se, da spoznamo grad pod strokovnim vodstvom in v celoti. Priznati moram, da sem slišala marsikaj novega in prepričana sem, da tudi vsi prebivalci občine ne poznajo teh ustanov ravno v vseh podrobnostih. Zato se mi zdi prav, da povem nekaj tistega, kar sem slišala tisti petkov popoldan.

Skozi visoke sobane, v katerih se slišijo pritajeni pogovori, skozi sobane torej, ki so danes spremenjene le po svoji funkciji (sedaj so namreč bralnice in prostori za shranjevanje dragocenih knjig), nas je tov. Pikalo popeljal v svet preteklosti, davne umetnosti, v svet knjige. Poudaril je, da je

to osrednja regionalna knjižnica, ki hrani okrog 80.000 izvodov knjig, 50.000 jih pa nosi različne naslove. Zastopani so skoraj vsi svetovni jeziki, med njimi prednjačijo nemški, francoski in angleški. Na njihov naslov prihajajo vse stvari, ki so tiskane v Sloveniji, kar avtomatično. Sicer pa knjižnica ne čuti prostorske stiske. V treh bralnica (dijaška, študentska in marksistična) je na razpolago sto sedežev.

Pred nedavnim ustanovljena marksistična bralnica je namenjena predvsem raznim seminarjem, predavanjem in političnim šolam.

Največja dragocenost, ki jo hrani knjižnica, je prišla iz rok slovenskega kmeta, čigar zavedna družina je 400 let brala in

skrivala Dalmatinovo biblijo. Njen zadnji lastnik jo pride večkrat pogledat in jo ponosno razkazuje prijateljem iz avstrijske Koroške (zdaj mora namreč prek meje, če hoče k svoji ljubljenci). Poleg te knjige je tu spravlenih še veliko rokopisov dramatikov, pesnikov in pisateljev koroške zemlje. V knjižnici so večkrat odprte razstave knjig — ena izmed njih je bila posvečena koroškemu dramatu — Andreju Šusterju-Drabosnjaku.

Hodili smo iz sobe v sobo, sledili vodji in ga poslušali. A kar premalo časa je bilo, da bi lahko slišali vse zanimivosti — ura je bila namreč šest in stopili smo v likovni salon, v katerem so ravno ta dan odprli razstavo akademske slikarke in arhitektke Alenke Kham-Pičmanove.

Po njeni predstavitvi je kvartet deklic Glasbene šole z Raven zaigral »Skladbico

Samorastniki

Množičnost

za štiri», Almira Čegovnik pa je na klavirju zaigrala skladbo z naslovom »Nekega pomladnega jutra«. Po zadnjih akordih se je občinstvo razkropilo po galeriji. Nič čudnega, saj so zanimiva olja na platnu res pritegnila.

Poudariti velja, da so razstave redno organizirane in tudi precej solidno obiskovane, kar dokazuje, da smo Ravenčani hvaležni za kulturne užitke, ki bi si jih sicer lahko privoščili le v večjih galerijah.

Ves popoldan smo brskali po umetnostni, jo občudovali in razmišljali o njej najprej v knjižnici, zatem v likovnem salonu, zdaj pa smo se namenili še v delavski muzej. Sicer pa je bila umetnost »rdeča nit« tega popoldneva.

Vstopali smo skozi nizko obokan rov, ki nas je pripeljal v rudniku posvečeno sobo. Tov. Bevc nas je popeljal od izkopa do separacije in naprej in malo je manjkalo, da se ni iz pomanjšanih dimnikov res pokazal dim. Enako smo se počutili v drugih delih muzeja, kjer je zažarel ogenj v peči in so zaboji z jeklom že čakali na odpremo. Tam, v prvem nadstropju, nas je medved kar nekam čudno gledal, ko smo vdrli v njegov gozdni svet.

Kasneje, ko smo stali pred muzejem, smo na strehi opazili antene — tam zgoraj, na podstrešju, namreč deluje radioamaterska postaja.

Precej smo videli na tako ozkem prostoru in zdelo se mi je, da dan ni bil niti malo zapravljen. Poslovili smo se; eni s skrbjo v srcu (ali bo uspelo ali ne), drugi razmišljajoč o vsem, kar smo videli. Sicer pa je bil to še le začetek.

Pred nami je še celih devet dni dela.

TITO NA RAVNAH, TITO-PARTIJA

Pod tem naslovom je bila 15. 4. odprta v marksistični bralnici na Ravnah razstava fotografij in tiskov, pripravljena ob 40-letnici kongresa KPS, prihoda tovariša Tita na čelo KP Jugoslavije in ob njegovem življenjskem jubileju.

Prvi del razstave nas povrne v leto 1958, ko je bil Tito prvič med nami, obiskal je železarno.

Po 13. letih je naša železarna zrasla, Tito nas je znova obiskal in fotografski aparati

so spet ujeli v objektiv njegove pogovore s samoupravitelji. Med slikami se širi velik napis: »Enotnost dežele in prizadevanje, da bo delavski razred imel v njej glavno besedo, predstavljata zagotovilo naše varnosti in samostojnosti«, besede, ki jih je izrekel tovariš Tito na Ravnah 1971.

Drugi del razstave nosi naslov TITO-Partija in prikazuje pot KPJ od njene ustanovitve 1919 do desetega kongresa

ZKJ ter pot KPS od ustanovnega kongresa na Čebinah 1937 do sedmega kongresa 1974 v Ljubljani.

Razstava nam ustvari celovito podobo o delu in razvoju zveze komunistov, velikem deležu tovariša Tita pri njem, obenem pa nam obudi lepe spomine na njegova obiska na Ravnah.

Razstava bo odprta do 25. maja vsak delavnik od 8. do 18. ure.

Mladi v Javorju

V soboto popoldne smo se po nemalo zapletih pripeljali do najvišje osnovne šole v Sloveniji (leži namreč 1160 m visoko), ki se lahko pohvali tudi z najvišjo knjižnico v Sloveniji. V eni izmed učilnic smo imeli razgovor o mladih v kmetijstvu.

Prisotni so bili člani OO Javorje, učiteljice, nekaj kmetov in drugi gostje. OO Javorje ima okrog 25 članov, ustanovljena pa je bila v začetku decembra preteklega leta. Mladi živijo na kmetijah precej daleč vsaksebi in so se prej le bežno poznali. Potem pa so začeli počasi spoznavati, da lahko skupaj marsikaj naredijo. Združili so se, se spoznali, organizirali medsebojno pomoč in poskrbeli za občasno zabavo.

Za novo leto, na primer, so priredili zabavo, a ker nimajo primerne prostora, so morali iti pač v gostilno. Pripravili so debatni večer, pustovanje, proslavo ob dnevu žena, obdarili starejše matere, pripravili so tekmovanje v šahu, se udeležili raznih pohodov in organizirali delovno akcijo — skupno so spravljali steljo iz gozda. Zdaj je v Javorju le okoli 15 naseljenih hiš, prebivalcev okrog 150, včasih pa jih je bilo čez 300. Mladi odhajajo, kmetije pa stoje in zapuščene propadajo. Pred leti je osnovno šolo obiskovalo prek 60 otrok, zdaj le 23. Le štirje mladi nameravajo ostati doma in prevzeti kmetije, ena izmed teh ima kmetijsko šolo. Kmetje, mladi in starejši, se srečujejo z velikimi problemi. Čeprav so zdaj mehanizirani, le malokdo ve, kako človek trpi s strojem v takšnih strminah. Včasih je bilo delo lažje, vse so delali na roko, a takrat je bilo v vsaki hiši po 10—15 ljudi. Zato so zdaj odvisni od strojev, njihovo vzdrževanje pa je drago. Cene strojem se ne prestopajo višajo, izdelki v trgovinah se vedno dražji, odkupne cene pa nič ne rastejo v razmerju z njimi. Kmetje se ukvarjajo bolj z živinorejo, manj s poljedelstvom. Sicer pa niti ne vedo, kam naj vlagajo napore in denar, saj kmetijski pospeševalci bolj slabo sodelujejo z njimi. To pa ni nič čudnega, če upoštevamo, da je v občini 850 kooperantov in le 5 pospeševalcev, od katerih ima vsak še posebne naloge. Poleg tega so od kmetov zelo oddaljeni, zato so udeleženci predlagali, naj bi se kmetje in pospeševalci sestali 2—3 krat na mesec in se pogovorili. Mladi namreč ne vedo, ali jim bo uspelo kupiti teleta, ko so si enkrat že zgradili hlev, in če, ali bodo lahko potem živino prodali in po kakšni ceni. Pospeševalci naj bi kmetom pomagali pri delu z idejami, saj se na moderne panoge nič ne zanesejo; bojijo se nerentabilnosti in izgub.

Delo na kmetijah brez strojev ni več možno. Stroje je treba plačati, denar zanje pa ne pride od živinoreje, temveč iz gozda. To seveda ne zadostuje, krediti pa so zelo majhni. Ko enkrat že imajo stroj, ga je treba vzdrževati, odplačevati kredit in še imeti denar za življenje. Skušajo se vsak po svoje znajti, odločitve pa so mnogokrat težke. Kmečki turizem se ne izplača, ker ni ljudi, da bi se z njim ukvarjali. Zahteva velika finančna sredstva, poleg tega pa tudi ni toliko turistov, da bi neslo.

V tovarnah je popolnoma drugače, ko dobi delavec plačilo za svoje delo, kmet pa skoraj nikoli ne dobi povrnjenega truda. To je gotovo eden izmed vzrokov, zakaj mladi zapuščajo domove, predvsem dekleta. Fantje ostajajo sami, dolinke pa nočejo v hribe. Včasih, ko je bilo pri hiši več otrok, je gospodar dal kmetijo tistemu, ki ga je najbolj cenil. Toplino in kregali so se za kmetijo. Danes pa je ravno obratno, ko se vsak brani ostati doma. Zadnja leta je sicer kmetijstvu posvečeno precej več pozornosti in mladi upajo, da se bo stanje izboljšalo.

Sicer pa jih tarejo tudi problemi glede preskrbe. Nikjer v bližini ni trgovine, poštar ne nosi pošte in morajo sami ponjo v dolino, telefonska napeljava se je podrla. Ugotovili so, da bi lahko situacijo sami spremenili. Predvsem mladi naj bi se lotili dela in v kratkem času bi telefon že lahko zvonil na šoli. Drugače pa imajo veliko idej, organizirani so in to jim daje vzpodbudo.

Zaselek Javorje obsega 28 % krajevne skupnosti Črna in kmetje imajo delegate v vseh organih. Preden gredo na sestanke, se skupaj zmenijo, kako naj delegat njihove predloge poda na ustreznih krajih. Razpravljalci so se lotili tudi zelo važnega vprašanja: »Kaj storiš, da bi kmečka mladina ostala doma?« Če kmet zbolí, si ne more privoščiti bolniškega dopusta, delati mora, ker enostavno ni koga, da bi ga zamenjal. Kmet ne dobi plače, tako kot delavec v tovarni. Starejši ne dobivajo pokojnine (ali pa je zelo nizka) in morajo delati, da se preživijo. Pogodbene obveznosti za kmeta so težke, rešeno ni socialno vprašanje. In na vse te pomanjkljivosti naj bi delegati opozarjali in tako dosegli izboljšave.

V splošnem so starejši z mladinsko organizacijo zadovoljni. Pravijo le, da preveč časa zapravijo na sestankih, namesto da bi opravili delo, ki jih čaka. Mladi so se odločili za obliko skupne pomoči — npr.

poletno delo na polju. Poleg tega bodo organizirali delovno akcijo, v kateri bodo postavili telefonske drogeve, uredili elektrifikacijo, skopali vodovod.

OO Javorje bo zaživila, če bo sestavila program in bo na njegovi osnovi financi-

rana. Potem si bo lahko privoščila igrišče, saj ga niti osnovna šola nima. Poskrbljeno bo za zabavo, pereče gospodarske probleme pa bodo morali rešiti skupno s svojimi starši in seveda s krajevno skupnostjo Črna.

OD MALGAJA DO PREŽIHOVINE

Hladno, vetrovno jutro je obetalo lep dan. Pred Malgajevim spomenikom se je že zbrala gruča mladih. Stisnili so se skupaj in klepetali, menjavali značke in si ponujali našitke. Avtobusi so se neprestano ustavljali in iz njih so se vsakič vsule skupine razposajene mladine ter tabornikov s prapori v rokah. Prostor pred spomenikom je pokrilo ogromno parov čevljev, ura se je bližala osmi, nestrpnost je rasla, a še vedno ni bilo vse pripravljeno za odhod. Končno smo zaslišali sopihanje vlaka, ki se je cvileč ustavil nad Kotnikovo domačijo. Ponovno enak prizor. Po bregu so se spustili mladinci in taborniki, pa vojaki, ki so se nabrali iz vseh koncev Slovenije, največ pa iz Maribora in Murske Sobote. Zdela se je, kot da je trava vzcvetela in zaplesala v pisanem plesu pomladi.

Nosilci praporov so stopili na čelo pohodne enote Zoroslav Eberle-Polde (po prvem sekretarju OK — KPS Mežice), petstoglavna množica pa se je razvrstila po parih. Kolono je zaključil tabornik, ki je imel brežično zvezo s Prežihovino in je skrbel, da so vsi prispeli na cilj. Ko smo stopali čez glavno cesto, smo kar za precej časa zaustavili promet.

Pot nas je vodila najprej po makadamski, a precej položni cesti, a nenadoma se je začela vzpenjati vedno bolj v hrib. Ko jo je objel globok gozd, je postala blatna, spolzka, a še kar naprej strma. Pogovor seveda ni zamrl ne na čelu ne na koncu kolone. Kako le, ko je bilo pa treba prijatelju povedati toliko zanimivih stvari ali pa se kar najbolje predstaviti novemu znancu. Marsikaj sem slišala v tistih dveh urah in pol, kolikor je trajal ta »mini pohod«. Izkazalo se je namreč, da so udeleženci prišli na Prežihovo, ker jim je prijetneje na pohodu kot v kuhinji, ker se udeležijo vsakega pohoda, ker radi hodijo, ker so radi v družbi vrstnikov in ker je bil pač lep dan, ki ga je škoda zapraviti doma.

Pri Sveti Neži je bilo za nami že skoraj polovico poti. Tu smo se prvič ustavili, postavili prapore ob spomenik, da so zastave vihrale v vetru, in se je okovje bleščalo v soncu.

Ob spomeniku smo napravili krog in prišli tu. Pavlinu, predstavniku Zveze borcev iz Kotelj, ki nam je v živih slikah prikazal grozote vojne in trpljenje sedmih talcev, ki so jih pretepele pripeljali iz Dravograda oziroma tamkajšnjih zaporov v januarju 1944. leta. Nositi so morali zaboje z orožjem, proti večeru 12. januarja 1944 pa so jih fašisti zverinsko pobili. Čez nekaj časa so jih našli domačini in jih pokopali pri cerkvi. Po vojni je bilo tu postavljeno spominsko obeležje, vsako leto v januarju pa se organizira »pohod po poteh sedmih talcev«. Po tem pretresljivem pripovedo-

vanju so taborniki iz Maribora položili venec k spomeniku.

Sedaj nas je pot vodila navzdol, mimo Maroltove, Smonkarjeve in Černjakove domačije do Kefrovega mlina, kjer sta bila II. in III. kongres SKOJ. O dogodkih v tistem času je spregovoril tov. Kokal Ivan, v letu 1923 kurir Prežihovega Voranca.

Iz globače, v kateri stoji Kefrov mlin, smo se napotili zadnjemu vzponu naproti.

Obrnili smo se proti Ravnam in se pridružili nepregledni množici mladih ljudi, s katerimi smo okrog pol enajstih prispeli na cilj — na Preški vrh, kjer je bilo že vse pripravljeno na sprejem zvezne štafete.

Ob dvanajstih se je začela proslava, na kateri je sodelovala godba na pihala, pevski zbor in recitacijska skupina. Zvrstili so se slavnostni govorniki, ki so spregovorili o delu in življenju Prežihovega Voranca, mladine in vseh občanov; dijakinja gimnazije na Ravnah pa je prebrala pismo tovarišu Titu.

Ob koncu proslave so odkrili spomenik, katerega pa večina udeležencev ni videla, saj je več kot 6000 ljudi dobesedno prekrilo Preški vrh. Udeleženci pohodne enote Zoroslav Eberle-Polde so bili gotovo zadovoljni, da so se podali na pot in v čudovitem dopoldnevu prisostvovali sprejemu zvezne štafete v domačem kraju revolucionarja in pisatelja Lovra Kuharja.

Na Preški vrh od vsepovsod

Enkrat en bil pogled na pisano množico mladih, ki so prihajali tako rekoč iz vse Slovenije, da bi se udeležili osrednje slovenske proslave »PREŽIHOVO 77« ter da bi se poklonili poetu nevezane besede, koroškemu velikanu — Prežihovemu Vrancu. In prav na meji pri Dularju, kjer se začnajo Prežihove Kotlje, so mladi formirali pohodno enoto — Šercerjevo brigado.

Potem ko je tov. Rok Gorenšek pozdravil vse navzoče v imenu vseh DPO Kotelj ter v imenu še živčih samorastnikov iz Prežihovih del, je za njim povzela besedo predsednica OK ZSMS Slovenj Gradec Olga Fajmut. Orisala je pomen oziroma namen pohoda in predstavila Prežiha kot velikega revolucionarja ter poudarila, da zavzema častno mesto v KPS.

Ne bi bilo napak, če omenim samo nekatere udeležence, ki so sestavljali Šercerjevo brigado. Tu so bili pohodna enota gimnazije »Franc Rozman-Stane« iz Ljublja-

ne, taborniki odreda »Pino Tomažič« iz Kopra, pa iz Kranja, Škofje Loke, Maribora, Slovenske Bistrice, študentje ljubljanske univerze, mladinska pohodna enota »Dolomitski odred« iz Dolenjega Logatca. Tu so bili še domačini, taborniki iz Šmartnega, Mislinje in Slovenj Gradca, ki jih je bilo še posebno veliko.

Od Dularja smo krenili proti rojstni hiši Prežihovega Voranca. Hiša je prenovljena z vzdano spominsko ploščo na pročelju. Prof. Silva Breznik nam je nanizala kanček preteklosti iz Vorančevega otroštva ter znamenitosti te hiše, razkazala bližnji Pekel, kjer so nastale čudovite Solzice oziroma je potekalo njegovo otroštvo. Še vedno so odori, temne globače in vrzeli, sence prav takšne kot nekoč, ko si je Prežih želel od tod v svet, kjer je več svetlobe, več sonca.

Srečevali smo ljudi, prav takšne, kot v tistih časih, še vedno trdne, vendar drugačne, precej spremenjene.

Tito — mladost — revolucija

Potem smo nadaljevali pot mimo Kotelj. Ustavili smo se na Rinskem vrelcu in obujali spomine na vojne grozote. Kotnikova Flora je obudila spomine izpred 33 let. Govorila je o tem, kako so se znašali nad njimi oziroma kaj vse so počeli nemški policisti z nedolžnim prebivalstvom tod okrog.

Na krožek ali na sestanek?

V okviru akcije dnevi Mladine smo obiskali koordinacijski svet OO na gimnaziji in Ravnah. Zanj smo se odločili predvsem zato, ker je taka oblika organiziranja mladine na srednjih šolah edina v Sloveniji.

Izvedeli smo, da je na gimnaziji 580 članov ZSMS. Pred tremi leti je bila na šoli ena sama OO, potem pa so ustanovili pet OO z namenom, da bi vključili v delo čim več mladincev. Zdaj vse kaže, da je premalo povezave med delegati in razrednimi skupnostmi, informacije se razgubijo na poti do baze. OO so v začetku šolskega leta izdelale programe dela, in če bi se ravnale po njih, bi bila aktivnost res velika. Vendar pa so bili sestanki OO vse bolj redki, delegati niso poročali o delu in neuresničene naloge so se kopičile, zato ob koncu leta še polovica načrtovanih nalog ne bo izvedenih. Zato zdaj predstavniki koordinacijskega sveta razmišljajo o tem, da bi na svoje sestanke vabili tudi predsednike razrednih skupnosti, ali pa da bi se celo vrnili nazaj na eno OO. Dijaki namreč nimajo preveč različnih interesov, le maturantom je eden glavnih ciljev maturantski izlet in zbiranje denarja zanj.

Kasneje smo ugotovili, da šepa delegatski sistem, notranja povezanost dijakov, da pa delo v kroških kar vzorno uspeva in dejavnost na šoli kljub vsemu dobro teče. Dijaki so dobro vključeni v samoupravljanje na šoli. Ob raznih problemih sklicujejo oddelčne konference in jih skušajo rešiti s pomočjo razrednika in profesorjev, predstavniki razrednih skupnosti so prisotni na redovalnih konferencah, ob raznih skupnih problemih pa dijaki organizirajo problemske konference.

Informiranje na šoli je dobro urejeno. Dijaki mnogo izvedo pri mladinskih urah, za katere sami zbirajo teme, predavajo pa jim dru-

V Kotljah, odkoder je lep razgled na Preški vrh, kjer Vorančeva Micka varuje njegov spomin, smo za hip postali na pokopališču, kjer je Lovro Kuhar pokopan.

Malo pred Preškim vrhom pa se je naša pohodna enota združila z ostalimi in smo združeni nadaljevali pot na osrednje pri-zorišče »PREŽIHOVEGA 77«.

gi dijaki, razredniki, profesorji in gostje. Ta dejavnost je zelo razvita in ure so vedno dobro obiskane, saj poteka med razredi tekmo-vanje.

Trikrat na teden oddaja prvo uro šolski radio nekajminutni program. Po tej poti dijaki mnogo izvejo o mladinskih delovnih akcijah, dejavnostih na šoli, športu, glasbi, družbeno-političnih dogajanjih doma in v svetu.

Letos je informiranje o študiju zelo napredovalo. Na razpolago so podatki o raznih visokih šolah. Sliko študentskega življenja pa dobijo dijaki na informativnem dnevu. Zelje maturantov se v večini ujema z dejanskimi potrebami po kadrih. To so dosegli z mladinskimi urami in drugim obveščanjem, tako da se dijaki zdaj večinoma odločajo za študij na podlagi svojih sposobnosti in družbenih potreb.

Vse seveda ni v najlepšem redu. Maturant Brane nam je povedal o dogodku z informativnega dne v Ljubljani. Odločil se je namreč za rudarstvo, in ko je prišel na ogled na fakulteto, sta bila tam samo dva zainteresirana iz vse Slovenije. V preteklem letu je ta študij vpisalo le 8 dijakov — potrebe po teh kadrih pa so dosti večje.

S štipendiranjem dijakov za zdaj še nimajo problemov, vsak se lahko pretolče skozi štiri leta. Problem pa bo nastal, ko bodo odšli na študij v Ljubljano in Maribor. Vsi bi namreč radi v domove, prostora pa seveda ni dovolj. Zato si bo treba poiskati sobo pri zasebnikih, to pa stane. In vprašanje je tu: kaj bo s štipendijo?

Dejavnosti na gimnaziji torej dobro tečejo. Krožki so vključeni v MKUD Franci Paradiž in SSD. Poleg teh pa delujeta še krožek OZN in marksistični krožek. V MKUD so vključeni recitatorji, literarni, dramski, likovni krožek ter pevski zbor, v vsakem krožku je aktivnih poprečno 25 dijakov. Literarni krožek izdaja literarno glasilo Misli mladih, ki izhaja enkrat v dveh mesecih. Recitacijski krožek pripravlja recitale in tu se število članov po potrebi večja. SSD je najboljši izmed vseh SSD na slovenskih srednjih šolah, vanj pa je vključena večina dijakov. Tudi klub OZN ima zelo razvejano aktivnost: pregled političnih dogodkov (referati), priprave kviza, sodelovanje na republiških akcijah, oddaje na šolskem radiu. Imajo svoj stenočas, s katerim še dodatno obveščajo gimnazijce o svojem delu.

OO ZK na gimnaziji je sestavljena iz aktivna dijakov in aktivna profesorjev, ki skupno razpravljajo o problemih in sprejemajo nove člane. Ob specifičnih težavah pa se aktivna sestajata ločeno.

Dejavnost dijakov na gimnaziji je torej kar uspešna. Veliko število krožkov omogoča vsakemu dijaku, da je aktiven vsaj v enem izmed njih. In to je gotovo pravilno, saj se uspešnost meri po delu, ne po sestankovanju. Če bi dijakom uspelo odpraviti še nepovezanost v delegatskem sistemu šole, bi bili lahko s svojim delom še bolj zadovoljni.

Marjana Volmajer

Mladi livarji — za vzor ostalim

V torek, 19. aprila, so si člani Centra za obveščanje in propagando pri OK ZSMS ob obisku pri mladih livarjih ogledali nekatere obrate v železarni Ravne.

Visoki gostje

Obiska sta se udeležila tudi Ciril SITAR, predsednik Republiške konference mladih delavcev, in Vili PŠENIČNY, odgovorni urednik tednika Mladine. Po ogledu so se gostje sestali s člani OO ZSMS jeklolivar- na in se seznanili z delom osnovne organi- zacije.

Osnovna organizacija ZSMS Jeklolivar- ne je ena najaktivnejših mladinskih orga- nizacij v železarni Ravne, je uvodoma pou- daryl Mirko Krajnc, saj deluje v izjemno težkih pogojih, ko dostikrat pri delu zmanjka časa za družbenopolitično aktiv- nost. Mladi iz jeklolivarne so se s ponosom pripravljali na srečanje. Predstavniki družbenopolitičnega in samoupravnega življenja v tozdu so se pohvalno izrazili o delu mladinske organizacije in dejali, da so se mladi z vso zavzetostjo vključili v samoupravni razvoj, saj imajo v delav- skem svetu TOZD od 31 kar 6 delegatskih mest, enakopravno pa so zastopani tudi v vseh komisijah.

Mladi so v nadaljevanju razgovorov kri- tično obravnavali pravilnik o stanovanjski politiki železarne in sprožili vprašanje sprememb in dopolnitev posameznih čle- nov, ki v tem trenutku mladim ne dajejo možnosti za enakopravno odločanje o de- litvah stanovanj. Opozorili so tudi na po- samezne nepravilnosti v sistemu nagraje- vanja po delu ter na njihov delež pri vo- denju letošnje akcije Komunistična »delo- čast in oblast«, katere program jim odpira nove široke možnosti vključevanja pri ust- varjanju boljših pogojev za delo in vpli- vanju na boljši ekonomski uspeh delovne organizacije. Razgovore so sklenili z obljub- o, da bodo izpolnili vse zadane naloge in se v letošnjem letu še enkrat sestali ter ocenili svoje delo in uspehe.

Stane Bodner

Mladi železarji

Uredniški odbor sestavljajo Jože Pačnik, Marjana Volmajer, Rudi Mlinar, Franjo Mi- klavc, Silvo Jaš, Drago Vrsovšek ter Vida Gregor, ki je odgovorna tudi za vsebino Mla- dega fužinarja.

NAŠ INTERVJU:

500 NOVIH ČLANOV V ZSMS

Za naš intervju smo tokrat izbrali Milana Klemenca, sekretarja OK ZSMS Ravne na Koroškem. Ker je maj mesec mladih, naj bi nam odgovoril na nekatera vprašanja o organiziranosti in dejavnosti mladih v naši občini.

»Tov. sekretar, znano je, da je v naši občini veliko mladih, ki pa niso vsi vključeni v ZSMS. Ali lahko to razložite?«

»Imamo podatke, da je v naši občini do 27. leta okrog 7000 mladih. Od tega pa jih je samo 3000 v vrstah ZSMS, ki so na šolah, v TOZD in KS. OK ZSMS Ravne na Koroškem v Mežiški dolini združuje 56 osnovnih organizacij, od tega je 29 organizacij v TOZD, 12 v konferenci izobraževanja in 14 v konferenci mladih v krajevni skupnosti.«

»Kako vključujete mlade v ZSMS?«

»Pri OK ZSMS si že vseskozi resnično prizadevamo, da bi pritegnili čim več mladih v vrste ZSMS. Vendar imamo pri spreje-

tijo potrebe, da bi delovali organizirano v vrstah mladinskih organizacij? Ali pa so ti mladinci že zašli na stranska pota in se prav zato izogibajo naših vrst? Prav o tem vprašanju smo že lani v sodelovanju s socialnimi delavci s šol, s socialno službo in postajo milice poskušali na problemski konferenci mladih ugotoviti vzroke, zakaj mladi zahajajo na stranpota. Mislim, da je bila ena glavnih ugotovitev na konferenci ta, da ni dovolj poskrbljeno za aktivnost mladih po delu in šoli. Skratka, mladim v vseh sredinah niso dani pogoji za aktivnost v prostem času. Vendar moram reči, da je za odpravljanje teh pomanjkljivosti dejansko OK ZSMS sama nemočna. Uspeha ne bo, če ne bo širkega sodelovanja vseh odgovornih v posameznih sredinah delovanja, pa naj bo to na šolah, pri vodstvenih delavcih v TOZD, krajevni skupnosti, v vseh družbenopolitičnih organizacijah in društvi in ne nazadnje staršev teh mladih občanov. Rad bi povedal, da bomo le morali skupno z vsemi naštetimi najti pravo pot vključevanja tudi tistih mladincev, ki do sedaj niso bili politično organizirani v delo ZSMS.«

»Danes se o mladinskih organizacijah velikokrat slišijo šablonske kritike. Namreč, starejši občani očitajo mladim, da samo hodijo na ples, na svojem področju pa niso preveč dobro organizirani. Kaj menite vi o tem?«

»Mislim, da resnično tisto pravo podoba v naši socialistični družbi dejansko mladinske organizacije dobivajo po 9. kongresu ZSMS in ZSMJ. Res je danes slišati precej kritik na račun mladih, vendar bi se morali vprašati, kdo so ti mladi, ali so del tistih, ki so organizirani v vrstah ZSMS, ali pa so všteti tudi tisti, ki kritizirajo in ki niso vse do sedaj za mlade ničesar storili. Ne gre zanikati dejanskega stanja med mladimi v naši občini. Mislim, da pa tudi ne smemo prezreti dela mladih, saj so danes mladi glavni nosilci vseh akcij v Mežiški dolini. In prav te akcije so v zadnjem času dale mladim dovolj dobro oceno njihovega delovanja. Vendar pa moram povedati, da je vse prevečkrat potrebno zažrtane akcije mladih zaradi pomanjkanja denarnih in materialnih sredstev ter mentorjev opustiti.«

»Ali je res potrebno, da danes na mlade gledamo kot le na mlade ali pa morajo mladi tudi v svojem delu kaj pokazati?«

»Mislim, da so dejansko rezultati načrtnega dela v vseh sredinah, če ne že v vseh, pa vendar so danes neke bolj pristni, kot so bili pred leti. Že kar delegatskega sistema si skoraj ne moremo zamisliti brez uspešnega dela mladitve tako v delovnih organizacijah kot v krajevnih skupnostih.

Mogoče je res prav, da morajo mladi pokazati, kaj so storili na svojem področju. Mislim pa, da bi se pri tem morali vprašati, kaj so storile tudi druge družbenopo-

litične organizacije. Mislim, da se mladi dostikrat ob svojem delu bolj zavedamo kot starejši pri svojem, samo da se nam zaradi že naštetih vzrokov kaj rado dogodi, da nam delo ni preveč dobro uspelo. Mislim, da bi se morali istočasno v vseh sredinah zavedati, da ni naš problem samo naš, temveč je to problem celotne družbe, kot se mladi zavedamo, da so vse težave, ki so prisotne v naši občini, tudi del mladih in jih zato tudi poskušamo z vsemi močmi odpravljati.«

»V mesecu maju svečano sprejemate v svoje vrste nove člane. Kako bo to potekalo letos?«

»Vse prireditve so posvečene letošnjim jubilejem. Zato bo tudi v maju vrsta prireditev mladih na področju telesne kulture in kulture. Osrednji dogodek pa bo posebno še za pionirje, ki jih bomo letos kot že vsa leta prej ob 25. maju, dnevu mladosti, sprejeli v vrste ZSMS. Tako se bodo tokrat naše vrste povečale za okoli 500 novih članov.«

Franc Rotar

SKLEPI IN STALIŠČA

z 19. seje sveta sindikata železarne Ravne, ki je bila 7. 4. 1977

1. Člani sveta sindikata in predsedniki osnovnih organizacij sindikata so v celoti potrdili zaključni račun za leto 1976. Priloženo gradivo ni zajemalo izvlečkov iz celotnega zaključnega računa, predvsem postavk stroškov poslovanja. Zato je dogovor, da svet sindikata podrobneje ponovno obravnava zaključni račun predvsem z vidika primerjav poslovanja in gibanja stroškov. Obliko in način obravnave bo pripravilo predsedstvo sveta skupaj z ustreznimi strokovno službo.

Glede ostanka dohodka, ki je predmet obravnav po delovnih skupinah, ugotavljamo, da ni večjih pripomb, razen na postavko združevanja sredstev za sklad skupne porabe združenega podjetja. Tudi nekateri člani sveta so imeli odklonilno stališče za takšen način združevanja sredstev.

Zaradi pomanjkanja sredstev je bil sprejet sklep, da sindikalni finančni načrt ponovno obravnavamo in zagotovimo najracionalnejše trošenje teh sredstev. Predlagamo vsem osnovnim organizacijam sindikata, da skupaj s svetom sindikata izdelamo plane varčevanja.

2. V celoti se potrdi predlog sindikalne liste 77, ki jo je predlagala strokovna služba. Sindikalna lista 77 tudi ne predvideva posebnih dodatkov za štiriizmensko delo, ki ga je v naši delovni organizaciji precej. Zato bomo morali v samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in osebne dohodka, ko bomo sedaj ponovno vrednotili delo, upoštevati oziroma se dogovoriti o drugačnem vrednotenju štiriizmenskega dela.

3. Člani sveta in predsedniki osnovnih organizacij sindikata so pozitivno ocenili potek volitev za člane samoupravnih organov delovne organizacije, kar je rezultat določenega prizadevanja članov družbenopolitičnih organizacij. Dogovor o načinu kadrovanja za posamezne izvršilne organe delavskega sveta je potekal v smislu podružbljanja kadrovanja in zato bomo tik pred zasedanjem delavskega sveta določili predlog posameznih kandidatov za samoupravne organe. O vseh predlaganih kandidatih morajo razpravljati izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata, seveda v smislu panoške zastopanosti in splošnih kadrovskih načel.

Čez 900 delavcev je v posameznih samoupravnih organih v naši železarni. Družbenopolitično usposobljeni samoupravitelji ob tak-

šnem številu bodo kos vsem namlogam in zahtevam, katere smo zapisali v naše temeljne samoupravne dokumente. Gre torej za nujen nenehen proces usposabljanja samoupraviteljev, ki ni enkratna naša naloga, ampak trajna.

Sindikati v naši delovni organizaciji že vrsto let ugotavljamo oziroma čutimo potrebo, da je nujno potrebno v skladu z letnim planom proizvodnje izdelati tudi terminski plan zasedanj posameznih samoupravnih organov. Težko si zamislimo delovanje in resnično samoupravljanje, če terminsko ne predvidimo posameznih zasedanj. Gre pa tudi za to, da sindikati smo se v skladu z zakonom o združenem delu dolžni vključiti v predhodno razpravo, preden delavski svet o posameznih vprašanjih odločajo. Samo usklajeno in programirano delo nas mora voditi k ciljem, da bomo vsebinska izhodišča, ki smo jih zapisali v samoupravne akte, tudi v praksi resnično preverjali in izvajali.

4. V letošnjem letu praznujemo vrsto pomembnih jubilejev. Tudi v naši delovni organizaciji bomo tem dogodkom posvetili posebno pozornost. Poleg aktivnosti, ki jih bodo organizirale družbenopolitične organizacije železarne Ravne in druge aktivnosti. Svet sindikata priporoča osnovnim organizacijam, da organizirajo v okviru redne izletniške aktivnosti izlete predvsem v kraje, kjer letos praznujemo pomembne jubileje.

5. Osnovne organizacije sindikata, kjer še ni dokončno izpeljana reorganizacija, naj to storijo v tem času. Predsedniki osnovnih organizacij so sprejeli seznam članstva, tako da lahko v celoti izvedejo kooptiranje sindikalnih poverjenikov v izvršilne odbore. Kadrovanju moramo posvetiti posebno pozornost, upoštevati moramo splošna načela pri kadrovanju, ta pa morajo odražati starostno in kvalifikacijsko strukturo ter ustrezno zastopanost delavcev.

6. Podana je bila informacija o možnosti združevanja dela in sredstev med železarno Ravne in kovinarstvom iz Ljubnega. Izdean je strokovni laborat, ki kaže na določeno upravičenost in možnosti sodelovanja z omenjeno delovno organizacijo. Stališče sveta bo podano na eni izmed prihodnjih sej.

7. Pihalni orkester ravnskih železarjev je naslovil na svet sindikata prošnjo, da podpremo predlog za povečanje članarine od

Milan Klemenc

manju v našo organizacijo tudi določene kriterije. Eden od teh je, da mora vsakega novega člana za vključitev v ZSMS predlagati tista sredina, iz katere izhaja bodoči mladinec. Mogoče je prav, da povem, da so te novitete za sprejem v ZSMS bile sprejete in tudi zapisane v statut ZSMS Jugoslavije in Slovenije. Mislim, da je tak pristop zelo v redu, saj bomo s tem nedvomno zgradili in izpolnili naše vrste z dobrimi mladinci, ki bodo voljni delati in izvrševati naloge mladinske organizacije.«

»Kaj boste konkretnega storili, da boste pridobili še ostale mladince v svoje vrste?«

»Že prej sem dejal, da si pri OK ZSMS prizadevamo, da bi pridobili še druge mlade v naše vrste. Pri tem pa se tudi vprašujemo, kaj storiti z mladimi, ki niso včlanjeni v ZSMS iz kakršnihkoli vzrokov. Ali ne obču-

2 na 5 dinarjev za podporne člane. Članarina se ni povečala že vrsto let, čeravno so se stroški za aktivnost in delovanje orkestra znatno povečali. Svet sindikata daje vso podporo temu predlogu. Pihalni orkester ravninskih železarjev je izključno železarski in zato je naša skupna naloga, da skrbimo za nemoten razvoj in aktivnost godbe.

8. Občinskemu odboru sindikata delavcev kovinske industrije dajemo iniciativo, da v letošnjem letu železarno Ravne predlaga za podelitev priznanja samoupravljalcem.

Tudi letos bomo podelili priznanja samoupravljalca železarne Ravne. Letos bomo podelili to

priznanje trem članom naše delovne skupnosti, in sicer v skladu s sprejetim pravilnikom. Zato naj osnovne organizacije, ki bodo predlagale kandidate, dajo obširno obrazložitev. Komisija ostane ista kot v lanskem letu, samo da se predsednik določi na prvi seji komisije.

Nekatere osnovne organizacije sindikata so že poslale predloge za podelitev srebrnega sindikalnega znaka občinskemu sindikalnemu svetu. Ugotavljamo, da pa posamezna vodstva osnovnih organizacij ne predlagajo posameznih zaslužnih sindikalnih delavcev za to sindikalno priznanje.

Sprejeti so bili še razni sklepi o denarnih pomočeh posameznim organizacijam in društvom.

NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI:

Turistični Šentanel

Vaška skupnost Šentanel velja za eno od tistih v Mežiški dolini, ki se je skoraj v celoti posvetila kmečkemu turizmu. Pogovarjali smo se s predsednikom te skupnosti Jožetom Milerjem o življenju in delu kraja.

»Šentanel se je že pred leti uveljavil kot kraj, v katerem smo na vseh koncih intenzivno začeli uveljavljati kmečki turizem. Glavno pobudo zanj je dal gozdni obrat Ravne.«

Šentanel danes daleč naokoli velja za enega najbolj privlačnih krajev tudi zato, ker nesnaga vanj še ni prodrla. Zato ljudje radi zahajajo sem, saj lahko pri vsaki hiši dobijo pristno domačo hrano in pijačo. Danes v Šentanelu živi okrog 200 prebivalcev. Kot nam je povedal Jože Miler, je kar polovica mladih, ki so ostali zvesti svojim kmetijam. Zanimalo nas je, kako se danes mladi in kmetje udeležujejo v kulturnem življenju.

»Kar razveseljuje je, da ima naš kraj toliko mladih. Mislim, da smo lahko vsi ponosni na to, da nam je uspelo obdržati mlade na kmetijah, saj danes marsikje mladi množično zapuščajo kmetije. Da pa bomo še v bodoče obdržali svoje naslednike, bo nujno

potrebno, da si ustvarimo bolj pestro kulturno življenje. Vsa leta v Šentanelu stremimo za tem, da bi imeli svojo kulturno dvorano ali vsaj drug primeren prostor za kulturne prireditve. Mislim, da jo bomo sedaj dobili z dograditvijo nove gostilne Rifel,« je povedal tov. Miler.

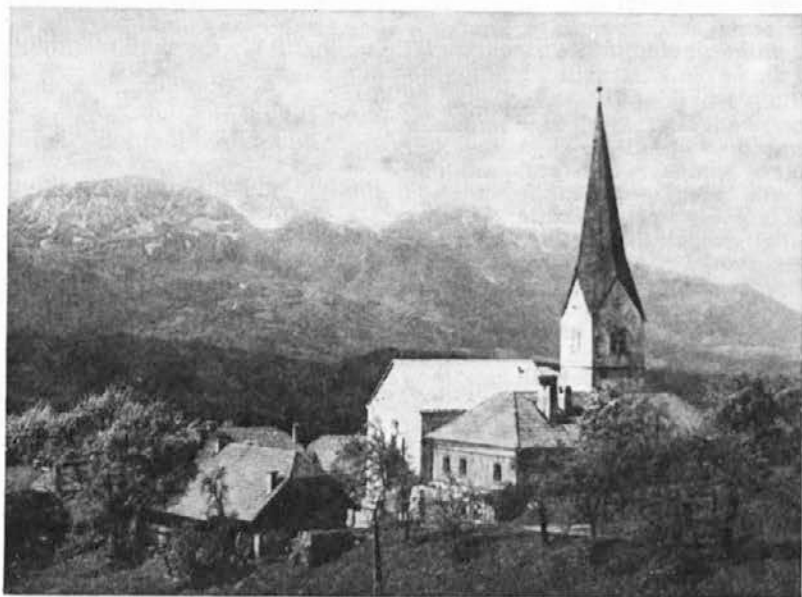
V lanskem letu so se šentanelske kmetije z dolino povezale z novo asfaltno cesto. Z njo se je tudi kmečki turizem vasi še bolj približal slehernemu občanu naše doline.

O turizmu pa je tov. Miler takole povedal:

»Danes nekateri celo pravijo, da naš turizem niti ni več turizem. Mislim, da se lahko vprašamo, kaj je potem turizem, če ne ta, ki ga že vsa leta mi Šentanelci gojimo. Poglejte, po toliko letih pride nekdo k nam in pove, da naš turizem ni turizem. Mislim, da je prav, da povem, da smo prav v zadnjih nekaj letih mi Šentanelci na tem področju zabeležili najvidnejše rezultate.«

Si pa Šentanelci in njihovi otroci že dolgo želijo, da bi dobili novo osnovno šolo, pa tudi, da bi še druge lokalne ceste asfaltirali in uredili.

F. Rotar

Zmeraj lepe panorame

NAČRTNO K IZVAJANJU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU V OBČINI

Na svoji prvi seji aprila je komisija za izvajanje zakona o združenem delu obravnavala program, prioritete naloge in metode svojega dela. V razpravi so udeleženci podali vrsto ocen in predlogov. Tako se mora komisija seznaniti z akcijskimi programi o izvajanju zakona v OZD, SIS itn., pristojni organi pa naj bi že ustanovili klub samoupravljalcev. Regionalna gospodarska zbornica naj bi organizirala stalno ustrezno usposabljanje poslovnih in vodilnih delavcev, delavska univerza pa usposabljanje nosilcev družbenih funkcij, prenesla pa naj bi to usposabljanje delno tudi v posamezne OZD.

Komisija je opredelila naslednje prioritete vsebinske naloge:

- družbenoekonomski odnosi v združenem delu in samoupravna organiziranost delavcev,
- svobodna menjava dela,
- osebni dohodki,
- samoupravni splošni akti,
- delovna razmerja,
- uresničevanje samoupravljanja,

- vloga organov družbenopolitične skupnosti,
- sindikat v združenem delu,
- organiziranost kmetijstva in obrti,
- usposabljanje.

Delo bo potekalo prek podkomisij, skupna stališča pa se bodo sprejemala v komisiji. O odprtih vprašanjih bodo prirejeni diskusijski sestanki. Svoje naloge bo komisija izvajala prek članov, DPO, poslovnih in samoupravnih organov, organiziranih akcij ter sredstev obveščanja.

Določeni so bili naslednji predsedniki in namestniki za posamezne podkomisije:

- podkomisija za družbenoekonomske odnose in samoupravno organiziranje delavcev — predsednik Adi Cigler, namestnik Metka Oderlap,
- podkomisija za uresničevanje samoupravljanja — predsednik Drago Kristof, namestnik Dominik Kotnik,
- podkomisija za samoupravne splošne akte — predsednik Drago Brodnik, namestnik Rudi Lenassi.

Vloga in pomen socialnega dela v gospodarstvu

Kadar govorimo o socialni dejavnosti, si s tem navadno predstavljamo dejavnost, ki zajema nudenje pomoči tistim občanom, ki so zaradi osebnih ali zunanjih vzrokov zašli v težavo ali stisko. Socialno dejavnost moramo pojmovati širše, saj vključuje širšo družbeno skrb za človeka, ki je obsežna in raznovrstna.

Socialno delo v gospodarstvu je del celotnega dela, eno od delovnih področij v delovni organizaciji, ki skrbi za realizacijo svojih specifičnih ciljev, usklajeno s cilji na ostalih področjih in temeljnimi cilji organizacije kot celote. Temeljne cilje našega samoupravnega sistema, kot so: človekovo zadovoljstvo, socialna varnost, skrb za zdravje, je treba uresničevati tudi na področju socialnega dela.

Največja skladnost med načeli socialne politike in gospodarskim sistemom je ravno v socializmu, saj so zadovoljeni vsi pogoji za uspešno socialno dejavnost:

- družbena lastnina proizvodnih sredstev,
- samoupravljanje,
- plansko usmerjanje gospodarskega razvoja,
- sistem delitve dohodka po delu.

Za razumevanje pojma socialne politike je pomembno, da pojasnimo, kaj pomeni beseda »socialna«. »Socialna« v resnici pomeni »družbena«. Socialna politika je torej ustrezna nasprotna utež ekonomski politiki. Ekonomska politika se ukvarja s proizvodnjo, menjavo, delitvijo in porabo ter družbenimi odnosi, ki

nastajajo v teh procesih. Socialna — pomeni neposredno skrb za človeka: za človekov obstoj, njegove možnosti za delo, za zadovoljitev njegovih potreb, za njegov družbeni položaj, za njegov obstoj v primerih, ko ga zadenejo razne nesreče v življenju — bolezen, nezmožnost za delo ipd.

Nosilec politike sploh in tudi socialne politike postaja delavske razred. Podvojenost ekonomske in socialne politike je pogojena z družbenoekonomskim sistemom, torej z naravo proizvodnih odnosov. Zadovoljevanje potreb ljudi, zagotavljanje obstoja ljudi, delovne razmere in vse drugo, kar je povezano s človekom, je odločilno pogojeno z materialnimi možnostmi družbe.

V resnične učinke socialne politike je najbolj vpleteno socialno delo in torej najbolj utemeljeno opozarja na napake in nepopolnosti v družbenem funkcioniranju.

Socialni problemi kažejo tendenco rasti, kar je posledica intenzivnega gospodarskega razvoja, sprememb v strukturi in funkciji družine, rasti potreb današnjega človeka. So vzporeden pojav industrializacije, migracije, zaposlovanja žena, sprememb v družini ter načina življenja in dela ljudi.

V današnjem času je nujno, da je družba zainteresirana za reševanje teh problemov. Ne le zaradi tega, ker s tem skrbi za človeka kot osnovno vrednoto družbe, temveč tudi zato, ker s tem vpliva na skladen družbenoekonomski razvoj.

Cilji in naloge socialne politike se uresničujejo s skrbjo za delovnega človeka in njegovo družino ter nudenjem pomoči osebam, ki so se zaradi nesreče, bolezni, invalidnosti, starosti, zunanjih in notranjih vzrokov znašle v stanju socialne potrebe. Socialno delo vsebuje vrsto specifičnih dejavnosti, kot so: odkrivanje socialnih primerov oziroma evidentiranje oseb, ki se nahajajo v stanju socialne potrebe, ugotavljanje vzrokov, ki so določeno osebo privedli v takšno stanje in odpravljanje le-teh.

Sestavni del socialnega dela je vsekakor nudenje pomoči — delo s človekom, ki je sestavljeno iz niza karakterističnih postopkov in procesov. Odvisno od tega, ali je to delo sestavljeno iz dejavnosti pri neposrednem reševanju primera ali pri ugotavljanju teh primerov, se delo z ljudmi in analitično delo.

V prvem primeru se deli na individualno socialno delo in grupno delo, odvisno od tega, ali se dela z enim ali več ljudmi istočasno. Način in postopek socialnega dela je pogojen z naravo

stanja socialne potrebe človeka, ki mu pomagamo, da to stanje zadovolji. Bistveno za razvoj socialnega dela je nekompromisno vztrajanje pri načelu, da je družbeno skupnost dolžna zagotoviti vsem ljudem varne življenjske pogoje. Važen faktor je tudi popolnejše dojetje njegovega poslanstva.

To pomeni, da je socialno delo namenjeno ljudem, ki so zašli v življenjsko stisko. Socialni problem skoraj nikoli ni le problem stranke, ampak tudi okolja, v katerem živi. Bližnji cilj socialnega dela je strokovna pomoč stranki, da premosti ovire in doseže cilj. S tem ko smo problem rešili, pa stranki nismo dosti pomagali. Težiti moramo za tem, da stranko usposobimo, da bo v bodoče sama reševala podobne probleme. To je končni, splošni cilj.

Pri vsaki fazi procesa reševanja problema se moramo zavdati, da ne delamo za ljudi, ampak »z ljudmi«. Na uspeh lahko računamo le v primeru, ko je stranka pripravljena sodelovati pri reševanju svojega problema.

Alenka Mičović

Osnove marksistične politične ekonomije

Minulo in tekoče delo

Varstvo pravic delavcev

Kako volimo v delovnih organizacijah

SIS

Samozbrazdovanje

Nekaj andragoških nasvetov predavateljem

Komunistična in socialistična gibanja v svetu

NESREČE PRI DELU V APRILU 1977

Valentin Petek, kovačnica — pri signiranju kovanca mu je priletel tujek od kladiva v palec desne roke.

Ivan Fedler, jeklolivarna — pri litju jekla v kalupe je prišlo do okvare na ponovci, pri tem je brizgnilo jeklo pri izlivku ter mu brizgnilo v oko.

Milan Šumah, jeklolivarna — pri brušenju ulitkov na stabilnem brusilnem stroju si je obrusil kazalec desne roke.

Danijel Kret, valjarna — pri uravnavanju klešč so mu te stisnile prstanec na desni roki.

Rudolf Novak, jeklolivarna — pri prenosu zaboja s pomočjo žerjava mu je ta zdrsnil na roko ter mu poškodoval mezinček.

Valentin Perčič, jeklolivarna — pri odbijanju nalitkov na ulitkih se je odlomil ročaj kladiva, pri čemer mu je padlo kladivo na koleno leve roke.

Franc Šumnik, jeklolivarna — pri menjavi žlindre posode s pomočjo električnega mostnega žerjava mu je košara zdrsnila na peto.

Nada Krauberger, jeklolivarna — pri sklapljanju jedrnika se ji je lesena trska zapčila v prstanec leve roke.

Mirko Laznik, valjarna — pri pakiranju valjanih gredic mu je ena padla na desno roko.

Branko Kališnik, jeklolivarna — pri zapenjanju košare z vložkom mu je zdrsnilo ter je padel z voza in si poškodoval levo nogo.

Maks Hovnik, strojni obrat — pri vstavljanju varnostnih zatičev na sklopki brusilnega stroja »DANIELA« mu je med izbijanjem puše priletel tujek v čelo.

Franc Paradiž II, komerciala — pri vstopu v kabino žerjava mu

je pokrov vhodne odprtine padel na prste leve roke.

Ivica Založnik, priprava proizvodnje — pri nenadni eksploziji stekleničke s solno kislino jo je popleklo po očeh in nogah.

Justin Medved, priprava proizvodnje — med hojo po obratu je stopil na nestrokovno pokrit kabelski kanal, pri čemer je zdrsnil v kanal in si pri tem odrgnil golen desne noge.

Stanko Brodnik, centralna delavnica — pri vzpenjanju na kovinsko ravnalo ploščo mu je zdrsnilo, pri čemer si je odrgnil golen desne noge.

Peter Škrubej, priprava proizvodnje — pri ročnem prenašanju odrezanega materiala s krožne žage do odlagalnega mesta se je na ostrem robu urezal v palec leve roke.

Stanko Vukovič, priprava proizvodnje — pri ročnem pripravljanju materiala za razrez se mu je os na valjčnici skotalila na palec desne roke.

Anton Vrabčič, stroji in deli — pri struženju pilger trnov ga je ostružek urezal v mezinček desne roke.

Franc Merc, rezalno orodje — pri odlaganju skobeljnih glav je z roko udaril po na mizi ležečem obdelovancu in si poškodoval palec leve roke.

Peter Ofiž II, pnevmatični stroji — na poti od malice ga je povozil viličar s prikolico in mu poškodoval nogo.

Peter Metulj, industrijski noži — pri delu na stroju je s kolenom udaril ob rob noža in se urezal.

Helena Šnabl, pnevmatični stroji — pri vpenjanju obdelovanca ji je stisnilo prst desne roke.

Štefan Kuzma, rezalno orodje — pri odstranjevanju ostružkov se je urezal v prst desne roke.

Ivan Sedar III, vzmetarna — pri brušenju distančnih ploščic si je poškodoval zapestje leve roke.

Branko Fujs, stroji in deli — pri tuširanju paha stiskalnice z ročnim brusilnim strojem mu je razneslo ploščo in mu pri tem poškodovalo trebuh.

Darinka Kavtičnik, stroji in deli — pri pogonu delovne mize rezkalnega stroja ji je stisnilo sredinec in mezinček desne roke, ko je držala za odtočni kanal.

S KNJIŽNE POLICE

Domača dela

France Bezljaj, Etimološki slovar slovenskega jezika. A—J. Ljubljana, MK 1977. 235 str. 450 din.

Vsak kulturni narod ima (ali bi moral imeti) neka standardna dela, na podlagi katerih se uvršča na lestvici kulture višje ali nižje. Eno takih del je etimološki slovar, v katerem je prikazan nastanek besed. Da je to težko, zahtevno in predvsem zamudno znanstveno delo, ni treba posebej razlagati. Slovenci smo dobili prvi del tega slovarja v začetku letošnjega leta izpod peresa edinega za to kvalificiranega strokovnjaka dr. Franceta Bezljaja. Izdaja naj bi bila zaključena leta 1985 in bi naj obsegala 1200 str.

Poglejmo za pokušino, kako dr. Bezljaj razlaga besedo fužina, ki je Ravenčanom nekako posebno prirasla k srcu:

Fužina, »kovačnica na vodni pogon«, navadno mn. fužine; naravno fežina, faržina, pogosto v krajevnih imenih Fužina, Fužine, Fežine, Fržine.

Izposojeno iz ben. it. fusina, furl. fusine, k it. fucina »kovačnica« iz lat. focus »oganj, ognjišče«.

Smiljan Rozman, Martin Fantalin, biografska povest. Lj. MK, 184 str. 78 din.

V knjigi srečamo psihološki prikaz otroka v času, ko začne razvijati izražati svojo osebnost, poln protislovij, muhast in spremenljiv. Oče-pisatelj je do sina, ki mu ničesar ne manjka in mu je vse dovoljeno, sicer kritičen, a se zateka k lahkotni humoristi. Pripoved je preprosta, pretkana z veliko človeške topline.

Vitan Mal, Roki Rok, Mladinska povest. Lj. MK, 184 str. 49 din.

Z mladinskimi pisatelji je tako, da smo veseli vsakega, ki uvede v književnost kaj svežega, svojega. Čeprav bo slejkoprej produciralo vrsto podobnih del, pa bo nekaj dragocenega le ostalo. Ta-

ko je bil pred časom sprejet Slavko Pregl, tako je zdaj z Vitanom Malom; obeh so bili veseli tudi na TV.

Pri Malu smo zadovoljni, ker je njegov svet živ in resničen pa ker si njegovi junaki radoživo krojijo svoje 12- in 13-letne usode sami. Se celo zaljubiti se pri tem pisatelju v teh letih že smejo. To je namreč pri drugih strogo prepovedano.

Verjetno z namenom, da bi se bralo, študiralo, potem pa v praksi uporabljalo, je dopisna delavska univerza v Ljubljani »Univerzum« za letos med drugim dala v program svojih izdaj tudi zbirko

»Družbeno izobraževanje« z naslednjimi deli:

Oblika organiziranja in metode političnega dela Zveze komunistov

O vlogi subjektivnega dejavnika v razvoju družbe

O tehnobirokraciji

Organizacija družbenopolitičnega dela

Metode dela družbenopolitičnih organizacij

O SZDL

Kaj je TOZD (ali Združevanje dela in sredstev delavcev v TOZD)

Samoupravno urejanje dohodkovnih odnosov

Gospodarjenje v TOZD

Temelji družbenega planiranja

Družbeni dogovori in samoupravni sporazumi

Samoupravno organiziranje združenega dela

Temelji samoupravnega odločanja in odgovornosti

Delovna razmerja delavcev v združenem delu

Vloga sindikalne organizacije v TOZD

Socialna politika v TOZD

Ljudska obramba in civilna zaščita

Družbena samozaščita

Izobraževanje v združenem delu

Združeno delo

NAŠ KOLEDAR

17. 4. Prežihovo 77 na Prežihovem vrhu

26. 4. Proslava dneva OF

1. 5. Prvomajska proslava

7. 5. Otvoritev Prežihove transverzale na Rinskem vrelcu

14. 5. Promenadni koncert na Ravnah

15. 5. Otvoritev gradnje nove šole na Javorniku

26. 5. Promenadni koncert v Zagrebu

4. 6. Nastop orkestrov združenih železarn v Lescah

12. 6. Izbirno tekmovalstvo v Artičah

26. 6. Tekmovalstvo v Rogaški Slatini

? Gostovanje na Poljskem — slovenski teden

Dve vaji tedensko

Pogrebi

Ali je komentar potreben?!

Pihalni orkester
Ravenskih železarjev

REKREACIJA IN ŠPORT

PRVENSTVO ŽELEZARNE V KEGLJANJU ZA POSAMEZNIKE

V nadaljevanju prvenstva za posameznike na 50 lučajev mešano je nastopilo še 47 posameznikov. Normo za uvrstitev v drugo kolo so dosegli še naslednji tekmovalci: Herbert Komarica 209 kegljev, Branko Rapuc, Leon Petrič, Oto Šumer in Hinko Pepevnik.

V drugem kolu je tekmovalo 20 posameznikov v disciplini 100 lučajev mešano. Po pozicijah prvenstva se je v zaključni del uvrstilo naslednjih osem tekmovalcev:

Janko Trstenjak 433, Oto Šumer 429, Janez Horvat 422, Rudolf Šipek 415, Janko Havle 415, Jože Klančnik 408, Herbert Komarica 405 in Ernest Trebovc 405 kegljev.

PRVENSTVO ETS

Sindikalna organizacija elektrotehničnih storitev je priredila prvenstvo v plavanju za posameznike in ekipe. Pri tekmovalcih do 35 let na 50 m prosto je zmagal Dušan Erženčnik s časom 30,25 sekunde. Za njim sta se uvrstila Roman Krivograd in Marjan Arnold. V skupini starejših je bil najhitrejši Alfonz Polajner, ki je isto razdaljo preplaval v 34,05 sekunde. Drugi je bil Stefan Kordež, tretji pa Ivan Lasnik.

V ekipni konkurenci je zmagalo vodstvo ETS pred delavnico jeklarne in kovačnice. Skupno je nastopilo več kot 20 posameznikov.

TEKMOVANJE MED OSNOVNIMI ORGANIZACIJAMI

Skupnost za gospodarjenje in skupnost kadrovske splošnih zadev sta imeli dva dvoboja. V namiznem tenisu so zmagali gospodarstveniki z 21:4 v postavi: Lado Homan, Marjan Šteharinik, Maks Pešl, Jože Drevenšek in Lízika Potočnik.

Pri kegljanju se je skupnost KSZ revanžirala in dobila dvoboj z 91 keglji razlike. V zmagovalni ekipi je bil najboljši Jože Bukovec, ki je na 50 lučajev mešano podrl 233 kegljev. Z njim so še kegljali Rudi Lenassi, Jože Homan, Konrad Bezjak in Jože Leskošek.

PLAVANJE

Jugoslovanska pionirska reprezentanca je sodelovala na četverboju v Belgiji in tekmovala s Francijo, Švico in Belgijo. Za razliko od prejšnjih let, ko so bili naši plavalci vedno zadnji, so tokrat osvojili drugo mesto. Največ uspeha — kar 44 odstotkov točk — so priplavalci mladi ravenski plavalci: Maja Rodič, Miran Kos in Dimiter Vočko, ki so osvojili tri zlate, tri srebrne in dve bronasti kolajni.

Maja Rodič je zmagala na 100 in 200 m prsno, s tem da je na 100 m prsno popravila državni rekord za starejše pionirke, mlajše in starejše mladince ter dosegla absolutni rekord Slovenije s časom 1.17.3. Drugo mesto je osvojila na 200 m mešano. Miran

Kos je osvojil prvo mesto na 100 m hrbtno in drugo mesto na 200 m hrbtno. Dimiter Vočko je bil drugi na 200 m mešano in dvakrat četrti na 100 in 200 m delfin.

NAMIZNI TENIS

Na Ravnah je bilo republiško pionirsko prvenstvo za sezono 1976/77. Pri pionirskih posameznih je zmagala Jana Ačko pred Horvatom — obe Fužinar. V dvojicah sta postali novi republiški prvakinji Jana Ačko in Barbika Logar, par Horvat — Švac pa si deli tretje mesto.

Pri pionirjih je zmagal Štebih iz Maribora, drugi je bil Bojan Pavič, četrti pa Iztok Janežič. V konkurenci dvojic sta Pavič in Janežič v finalnem dvoboju premagala favorizirani par Klinger — Štebih in postala republiška prvaka.

V tekmovalcu prve zvezne ženske lige so imele igralke Fužinarja štiri dvoboje. Na gostovanju so izgubile srečanja z Banatom in Kikindom s po 6:0. Na domačem terenu so premagale Beograjski Partizan s 6:3 in izgubile z Vojvodino s 3:6.

ODBOJKA

V drugi zvezni ligi so bile odigrane tekme nepopolnih kol. Dvoboja med Fužinarjem in Karlovcem ter Bovicem in Mariborom sta bila preložena zaradi sodelovanja Lečnika in Filipančiča v mladinski državni reprezentanci. Fužinar je premagal Izolo na gostovanju s 3:0. Metalac iz Siska je dobil obe tekmi in trenutno vodi s tekmo več. Odločilna preložena tekma med Fužinarjem in Karlovcem bo v nedeljo, 15. maja.

V republiški moški ligi je Mežica zmagala na Jesenicah s 3:2, Mislinja pa je bila uspešna dvakrat: doma je premagala Kamnik in v gosteh Branik s 3:0.

Članice Fužinarja ne poznajo porazov. S 3:1 so premagale Ljubljano in Maribor s 3:0.

SMUČANJE

Na Kaninu so tekmovali pionirji selekcijskega razreda. Skupno je nastopilo več kot 100 tekmovalcev v veleslalomu. Med starejšimi pionirji je dosegel Miran Štefanovič odlično drugo mesto. Pri pionirkah je bila Mateja Koren tretja.

Največ tekmovalcev je bilo med mlajšimi pionirji. Kar štirje koroški smučarji so se uvrstili med prvo deseterico z malenkostnim zaostankom za zmagovalcem. Boris Maklin je bil peti, Jani Ažnoh osmi, Klemen Maklin deveti in Lojz Potočnik deseti.

NOGOMET

V nadaljevanju prvenstva koroške regije so bili doseženi naslednji rezultati: 12. kolo. V Črni je Akumulator premagal Peco z 2:1. V Dravogradu je Ojstrica premagala Radlje s 3:2. Na Prevaljah je bila prekinjena tekma med Korotanom in Fužinarjem v 78. minuti pri rezultatu 2:1 za Korotan zaradi fizičnega napada na sodnika Juriča iz Črne. 13. kolo.

V Mežici so igralci Korotana premagali Akumulator z 2:0 in dosegli tretjo zaporedno zmago. V Radljah sta igrala Fužinar in Radlje neodločeno 2:2. V Dravogradu pa je Peca premagala Ojstrico s 5:3.

ROKOMET

V prvenstveni tekmi prvega kola spomladanskega dela so v mladinski ligi igralci Fužinarja premagali Slovenj Gradec s 27:24. Člani Fužinarja pa so v prijateljski tekmi na domačem terenu premagali Velenje 24:18.

TEKMOVANJA INVALIDOV

Na Jesenicah so tekmovali invalidi ob mednarodnem dnevu invalidov v kegljanju in šahu. Skupno je nastopilo osem ekip. Koroški invalidi so osvojili v ekipni konkurenci prvo mesto v kegljanju. Za zmagovito ekipo so tekmovali: Kristijan Svab, Alojz Korber, Bernard Rebernik in Peter Igerc. V tekmovalcu posameznikov je zmagal Svab, ki je na 100 lučajev podrl 464 kegljev. Šahisti so v ekipni konkurenci osvojili peto mesto.

Š. F.

ŠAH

12. aprila je bilo na Ravnah občinsko pionirsko prvenstvo v šahu za posameznike, ki se ga je udeležilo 25 tekmovalcev iz Mežice, Prevalj in Raven. Občinski prvaki so postali: pri starejših pionirjih Darko Gomilšek, OŠ Mežica, pri mlajših pionirjih Tomaž Angeli, pri starejših pionirkah Marija Mezner, pri mlajših pionirkah Jelka Glavnik, vsi OŠ Ravne.

19. aprila je bilo na Ravnah ekipno občinsko prvenstvo v šahu. Sodelovalo je 7 ekip iz Mežice, Črne in Raven. V vseh kategorijah (mlajši in starejši pionirji ter starejše pionirke) so zmagali Ravenčani in se uvrstili na prvenstvo Koroške.

23. aprila je bilo na Ravnah pionirsko prvenstvo Koroške. Pri mlajših pionirkah so sodelovale

tri ekipe. Zmagala je ekipa OŠ Dravograd. Pri starejših pionirkah so sodelovale štiri ekipe. Zmagala je OŠ Slovenj Gradec. Pri mlajših pionirjih so sodelovale štiri ekipe. Zmagala je OŠ Slovenj Gradec. Pri starejših pionirjih štiri ekipe. Zmagala je OŠ Dravograd.

15. aprila je bilo občinsko ekipno tekmovalstvo za pokal maršala Tita v hitropoteznem šahu. Sodelovalo je sedem ekip (žal nobena iz železarn!). Zmagala je ekipa SK Rudar iz Mežice, ki si je pridobila pravico udeležbe na regijskem tekmovalstvu za isti pokal. Tudi to je bilo na Ravnah. Odigran je bil dvoboj med SK Rudar in SK Dravograd. Zmagali so Dravogradčani in se uvrstili na republiško tekmovalstvo.

-k

USPEŠEN START KARATE ŠPORTA NA RAVNAH

Januarja letos je mojster karateja Bruno Borovnik na Ravnah ponovno ustanovil karate klub in pričel pridobivati mlade ljudi za ta borilni šport, ki je bil morda marsikomu še neznan ali pa ga je poznal le iz časopisov, TV ali filma. Zanimanje je bilo res veliko, saj se je prijavilo okoli 150 mladih, med njimi mnogo deklet. Takoj so pričeli s treningi, ki so štirikrat na teden v DTK. Nekaj jih je medtem spet prenehalo, kot je to že običaj, ko prvo navdušenje mine.

Po zaslugi marljivega trenerja Borovnika je bilo 13. marca v šolski telovadnici odprto prvenstvo Koroške. Udeležilo se ga je 54 tekmovalcev iz 7 klubov. Ogledalo si ga je okoli 700 gledalcev.

Rezultati:

1. Vlado Kukič — Karate klub Shotokan Ljubljana,
2. Ivan Irgel — Karate klub Velenje,
3. Boško Zelenovič — Karate klub Shotokan Ljubljana,
4. Tafil Aburanovič — Karate klub Shotokan Ljubljana.

Udeleženci so pohvalili dobro organizacijo prvenstva.

Aprila so bili izpiti iz pridobljenega znanja, potem pa sledijo vpisi za novince in treningi.

Karlo Krevh

30 LET BELE ŽOGICE NA RAVNAH

Namizni tenis je na Ravnah pričel svojo nezaustavljivo pot povsem spontano. Prva prava miža se je pred 30 leti pojavila v letnem kopališču za razvedrilo redkim izjemnikom, ki so premogli nekakšne loparje in tudi kako »poflikano« in zato precej oglato žogico. Z izposojanjem dragocenih rekvizitov se je marsikdo preizkusil v potiskanju te nagajive stvarce čez »mrežo« (po navadi je bila to lata ali deska). Lahko bi rekli, da je bil Marjan Ažman, ki je prišel iz Jesenic na Ravne, skupaj z Rudijem Krebsom pravi začetnik bolj organiziranega igranja namiznega tenisa na Ravnah, saj se je leta 1948 ustanovila sekcija za namizni tenis pri ŠD »Fužinar« in so igralci kot člani sindikata železarne že

začeli nastopati na sindikalnih igrah po Sloveniji.

Ko se je sekcija obogatila z novimi mizami, se je kljub večkratni selitvi vadbeneh prostorov, obogatila tudi z novimi privrženci ženskega in moškega spola (Ažmanova, Eratova, Boršnerjeva, Šteharinikova, Homan, Šaten, Leš, Šumer, Ferlinc, Mlakar, Vetter, Metelko, Šetina), ki so pridno širili svoje znanje pa tudi zanimanje za namizni tenis. Sekcija je prerasla v klub, ki je s pridom Bogomira Aupriha in Tonea Maklina dobil nadomestilo za Ažmana in Krebsa. Skoraj istočasno se je pojavila tudi prva vidnejša predstavica kasnejšega ženskega vala ravenskega namiznega tenisa Jožica Vavčec-Ačko.

Klub je takrat pod vodstvom treh vidnejših funkcionarjev: predsednika Otmarja Leša, tehničnega vodje Jožeta Šaterja in trenerja Iva Mlakarja vzgojil do danes neponovljivo generacijo, ki jo je vredno omeniti poimensko: Jožica Vavčec-Ačko, Ivanka Petrač-Mesec, Erika Krajger-Lesnik, Valter Grabner, Robert Jamšek, Ludvik in Mirko Bavče, Andrej Pandev. To so imena, ki so se na vseh tekmovanjih v republiki in državi omenjala s spoštovanjem in se štela med prve favorite. Dekleta so v treh letih od 1958 do 1960 osvojila kar 7 državnih prvenstev, fantje pa dve, in to v času, ko sta igrala Vecko in Korpa. Najdragocenejša sta gotovo naslova ekipnih prvakov za mladinke in mladince v letu 1960.

Generacija šestdesetih let

To je dosežek, ki ga niti pred tem niti za tem ni dosegel še noben klub v državi.

Med dosežke z največjo vrednostjo je treba šteti tudi nastope v dresu z državnim grbom. Poleg uradnih nastopov v mladinski reprezentanci Jugoslavije (Jamšek, Vavčecova, Krajgerjeva, Petračeva) je Ivanka Petrač zastopala barve Jugoslavije na svetovnem prvenstvu leta 1961 v Londonu. Hana, vsa čast!

Za temi plodnimi pa so prišla tudi sušna leta. Klub je leta 1962 ostal brez vadbeneh prostorov, v veliki meri pa potem tudi brez igralcev (odselitve, šolanje, poroke, preorientacije ipd.). Šele po letu 1965, ko je bil zgrajen DTK in so se v domu Partizana sprostile vadbene kapacitete, je klub pričel delo z novo generacijo, katere prvi »znanilec pomladi« je

bila sestra Ivanke — Silva Petrač, pa tudi drugi: Hanuševa, Gutenberg, Osojnik Orešnik, Plešej in Fišerjeva so precej obetali. Da kljub prizadevanjem trenerjev Bavčeta in Jamška niso prav zaživeli z namiznim tenisom, je bilo verjetno krivo tudi pomanjkanje prave volje, vztrajnosti in hotenja, kar je pravzaprav odlikovalo zlato generacijo.

V sezoni 1970/71 pa se začenja ime NTK »Fužinar« ponovno uveljavljati. Članice (S. Petrač, E. Lesnik, Z. Štruc) so se uvrstile v zaključni del ekipnega prvenstva države, pionirke (Štruc, Režonja, Gostenčnik in Fišer) pa so postale republiške ekipne prvakinje. Lahko bi rekli, da se pričeneja renesansa ravskega »pin-giča«. Če smo obdobje do leta

šek leta 1974 republiška prvakinja za pionirke.

Za temi imeni pa je rasla in se kalila sedanja generacija perspektivnih igralk in po dolgem času tudi igralcev. Pionirke in pionirji: Jana Ačko, Metka Horvat, Jelka Save, Barbika Logar, Ingrid Trbižan, Bojan Leš, Bojan Pavič, Iztok Janežič, Riki Ginter so s trdim in strokovnim delom trenerjev Jamška in Bavčeta v sezoni 1975/76 že začeli kazati zobe tudi na zveznih tekmovanjih. Na odprtem pionirskem prvenstvu Zagreba, ki je poleg državnega prvenstva največje tekmovanje pionirjev iz cele Jugoslavije, so leta 1976 ekipno zmagale Ačkova, Logarjeva in Horvatova, Ačkova in Ginter pa sta postala zmagovalca med mlajšimi pionirji. Leta 1977 pa so pionirke ekipno ponovile uspeh v isti sestavi, dobro pa so se odrezali tudi pionirji (Pavič, Janežič, Ginter), ki so šele v finalu poklekli pred ekipo Maribora. Odlično sta se uvrstila tudi Pavič (2.) in Janežič (3.-4.). Za izreden dosežek lahko šteje tudi uvrstitev ekipe pionirjev na državnem prvenstvu leta 1976 (poleg omenjenih še Bojan Leš), ko so v Ljubljani z Mariborom podelili 3. mesto.

Generacija, ki zaključuje (razen Logarjeve in Trbižanove) pionirski status letos junija, je za slovo nabrala še nekaj dragocenih lovorik. V pionirski sestavi so Ačkova, Horvatova in Logarjeva osvojile ekipno prvenstvo Slovenije za mladinke za sezono 1976/77. V okviru JPI so 9. in 10. aprila v Novem mestu kot občinska reprezentanca Raven zmagale pionirke in pionirji ekipno. Pavič in Janežič sta igrala tudi za slovensko reprezentanco, ki je premagala vse vrstnike iz drugih republik in osvojila pokal bratstva in enotnosti, medtem ko so bile pionirke (Ačko, Logar) kot reprezentanca SRS druge. Tudi republiško prvenstvo za pionirje posamezno in dvojice, ki je bilo 16. aprila 1977 na Ravnah, je prineslo zmagovalce: Jani Ačko posamezno in dvojicama Ačko—Logar in Pavič—Janežič.

Velja povedati še to, da tudi v sezoni 1976/77 ženska ekipa nastopa v enotni zvezni ligi, da pa rezultati niso preveč spodbudni.

Vsa prizadevanja za napredek in še popolnejšo afirmacijo kluba so povezana z vztrajnim in požrtvovalnim delom trenerjev Jamška, Bavčeta in Plešaja, ki z Maklinom, Pandevom, Janežičem tvorijo klubiški odbor. Vodi jih neumorni in vztrajni predsednik Otmar Leš, ki že od leta 1953 vodi klub. Nagrada njemu, odboru in tekmovalcem so vsa mogoča priznanja, ki jih je klub že prejel. V sezoni 1974/75 je bil izbran za najboljši klub v občini Ravne, isto sezono pa po skupnem seštevku točk drugi v republiki, v sezoni 1975/76 pa tretji. Tudi v organizacijskem smislu je klub med vodilnimi v republiki.

Ludvik Bavče je med najbolj iskanimi mednarodnimi sodniki v Jugoslaviji. Poleg vseh mednarodnih prireditev v Jugoslaviji je sodil tudi na svetovnem prvenstvu v Birminghamu letos.

Robert Jamšek je republiški kapetan za ženske in podpredsednik trenerske organizacije pri NTZS. Je eden izmed najbolj priznanih trenerjev v Sloveniji in Jugoslaviji. Kot opazovalec je bil

Dober blok — najboljša obramba

na zadnjem svetovnem prvenstvu v Birminghamu.

Andrej Pandev je predsednik sodniške organizacije pri NTZS, zvezni in kandidat za mednarodnega sodnika. Skupaj z Janežičem sta člana predsedstva NTZS.

Vse naštetje je plod prizadevnosti, samoodpovedovanja, predvsem pa prijateljstva in tovarishstva. Vez, ki mora držati in povezati nadaljnje delo. Pogoji, ki jih klub ima za delo, so njegov ponos in obenem obveznost. Vsi dosedanja rezultati so tudi plod podpore: matičnega društva in DTK, TKS, ZTKO, delavcev železarne, telesnokulturnih vzgojiteljev kakor tudi staršev naših tekmovalcev. Vsem dolžni obdržati kontinuiteto dela, delati pa je treba še naprej složno in s ciljem: čim bolj se približati dosežkom izpred 20 let.

Redek jubilej za namiznoteniško organizacijo naj bo ob 30-letnici namiznega tenisa na Ravnah posvečen predvsem uresničevanju smernic v telesni kulturi za nadaljnji razvoj in izboljšanje kvalitete te lepe športne zvrsti.

(V uvodu sem uporabil podatke iz članka Jožeta Šaterja, ki je izšel v Koroškem fužinarju. Vsem, ki so mogoče imensko izpuščeni, pa se opravičujem s trditvijo, da so vsi uspehi povezani tudi z njihovim delom.) Lojze Janežič

NAŠ UPOKOJENEC

Filip Krevzel, roj. 28. aprila 1923, zaposlen v železarni od 3. septembra 1945 dalje s prekinitvijo, nazadnje v valjarni kot brusilec. Star. upokojen 13. aprila 1977

Sedanji rod l. 1974

